

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

Király Ákos

Pénzügy és számvitel
Felsőoktatási szakképzés
Vállalkozási szakirány

**Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata
gazdálkodásának vizsgálata a 2017-2020.
években**

PANNON EGYETEM
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg

NYILATKOZAT

a záródolgozat digitális formátumának benyújtásáról

(Szövegszerkesztővel történő kitöltés után nyomtatandó egy példányban.)

Hallgató neve:	Király Ákos		
Szak:	Pénzügy és számvitel		
Szakirány (ha van):	vállalkozási szakirány		
Neptun kód:	SZYB5Z	Benyújtás éve:	2021
Szakedolgozat/záródolgozat címe:	Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata gazdálkodásának vizsgálata a 2017-2020. években		
Témavezető (belső konzulens) neve:	Dr. Csanádi Ágnes		
Gyakorlóhelyi (külső) konzulens neve:	Mestyán Valéria		
Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:	önkormányzat, zárszámadás, költségvetés, önkormányzat szervezeti felépítése, gazdálkodás		

Kérjük a szerzői döntésnek megfelelő opciót aláhúzni:

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy záródolgozatomat az egyetem az interneten a nyilvánosság számára repozitóriumában közzétegye.

A hozzájárulás szerzői feltételei:

- mások számára a közzététel semmilyen formában nem engedélyezett,
- a dolgozat magáncélra letölthető, a forrás és nevem megjelölésével szabadon idézhető, de az idézést meghaladó felhasználás (átvétel) tilos,
- hozzájárulásom időtartamra nem korlátozott és bármikor visszavonható.

Hozzájárulás hiányában a dolgozat csak az egyetem könyvtáraiban az arra kijelölt számítógépeken, képernyős megtekintéssel kutatható. Egyéb hozzáférés, többszörözés nem engedélyezett.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy záródolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik nyomtatott formában benyújtott szakedolgozatommal.

Király Ákos s.k.

Dátum: 2021. május 27.

.....
hallgató aláírása

A digitális szakedolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2021.06.01.

Szabó G. Tibor s. k.
.....

könyvtári munkatárs

P.H.

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

Király Ákos

Pénzügy és számvitel
Felsőoktatási szakképzés
Vállalkozási szakirány

Beszámoló a szakmai gyakorlatról

2021

Tartalomjegyzék

1. Gyakorlati hely bemutatása	1
2. Gyakorlati napló	4
3. Szakmai gyakorlat során elvégzendő feladatok	5
3.1. A pénzforgalom lebonyolítása, fizetési módok megválasztása, a szükséges nyilvántartások, az alkalmazott bizonylatok bemutatása	5
3.2. Ismerje meg a vállalkozásnál használatos könyvelő, számlázó, bérszámfejtő, stb. programokat, valamint az adó-, és járulékbevallások során használt nyomtatványkitöltő programokat.....	6
3.3. Tekintse át, hogy a vállalat az elmúlt három évben milyen beruházásokat valósított meg, van-e folyamatban lévő, illetve tervezett beruházása	6
Irodalomjegyzék.....	9
Képjegyzék	9

1. Gyakorlati hely bemutatása

A tanulmányaim elvégzéséhez szükséges gyakorlati időt a lakóhelyemmel szomszédos településen, Balatonmáriafürdő Község Önkormányzatánál töltöttem. E község Önkormányzata Balatonberény Község Önkormányzatával és Balatonkeresztúr Község Önkormányzatával együtt a Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik.

A Közös Hivatal, mint költségvetési szerv látja el a fenti önkormányzatok működésével, valamint a polgármester és a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, közreműködik az önkormányzatok egymás közötti és az állami szervekkel történő együttműködés összehangolásában.

A Közös Hivatalt a címzetes főjegyző vezeti, a munkavégzés 3 helyen folyik:

- székhelytelepülésen, Balatonkeresztúron
- balatonmáriafürdői kirendeltségen
- balatonberényi kirendeltségen.

A Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatal 19 fős apparátussal (köztisztviselő) látja el feladatait. Ebbe a létszámba beletartoznak a balatonmáriafürdői és a balatonberényi kirendeltségen dolgozó köztisztviselők is. Balatonmáriafürdői kirendeltségen található még a Településüzemeltetési Iroda és munkatársaik.

1. kép: **Balatonmáriafürdő község címere**

Címer leírása:

Pajzs alakú címer, halványkék alappal, benne álló oroslán és griffmadár. A két álló alak piros színű szőlőfürtöt tart. A két alak alatt úszó hal. A pajzs felett Balatonmáriafürdő felirat. A pajzsot két oldalt sárga, zöld szőlőlevelek, koszorú öleli.

Balatonmáriafürdő község címere az Andrassy család grófi címerpajzs alakja alapján készült. (A község lakói az alapító iránti tiszteletből, Széchényi Imre gróf feleségéről, Andrassy Máriáról nevezték el a községet Mária-telepnek, később Balatonmáriának, majd Balatonmáriafürdőnek.)

Az Andrassy család grófi címerében szerepel a griffmadár és az oroslán, mint szimbólum. Az oroslán az erő és a hatalom jelképe, a griffmadár részben szintén az erő, de legfőképpen a

bölcsesség szimbóluma. A címer jelentése: bölcsességgel, erővel, hatalommal védeni a községet, a Balatont, a gazdaságot.

Az Andrassy család címerében látható 9 ágú, grófi korona elhelyezkedését követi a község nevének felirata, amely a címerpajzs felett nyújtottan helyezkedik el.

A kék színű alapon, bal oldalon álló arany griff és a jobb oldalon álló arany oroslán vörös szőlőfürtöt tartanak közösen. A szőlő a község szőlészeti múltjára utal. A griff és az oroslán karmai alatt, jobb oldalra néző ezüst hal utal a Balatonra és a halászatra. A címerben a kék szín a Balaton kék vizét jelképezi.

A pajzs jobb és bal oldalát a szöveg kezdetétől és végétől, a betűmagasságot azok kétharmad részével mellettük felnyúló függőleges arany-zöld színű szőlőlevél-ornamentika zárja a pajzs alsó harmadáig. A szőlőlevél szintén a szőlőművelésre utal.

A helységnev betűi és a kontúrok feketék. (<http://www.balatonmariafurdo.hu/telepules-cimere>)

2. kép: **Balatonmáriafürdő**
község logója

Balatonmáriafürdő település logójának leírása:

Egyszerűsített, geometriai formába, lekerekített négyzetbe foglalt kép, mely állandóságot, szilárdságot sugároz. Minimalista képi megjelenítés, mely a könnyebb megjegyezhetőséget, felismerhetőséget segíti, és alkalmazkodik a logó, mint egyedi azonosító készítésének szabályaihoz.

A négyzet egyharmadában, a kép bal oldalán elhelyezkedő jelképes nádas a Balaton környékén található nádasokra utal. Az alsó egyharmadban látható hullám, haladó periodikus mozgású, mely mindenek előtt a vizet, azaz ebben az esetben a Balatont és annak hullámozgását jelképezi. A hullámon vitorlás található, azaz csak a vitorlás vitorláinak leegyszerűsített képei, utalva a tavon látható vitorlásokra. A választott betűtípus dinamikus és fiatalos, mely elsősorban a település nevét hivatott jelezni, és egyben utalás a nyári mozgalmasságra is.

A logó színei: Az embléma színvilágát komplementer színek alkotják (kék komolyság a narancs nyár, lendület), melyben az uralkodó kékfelület erőteljességét a narancssárga színnel szemben a hullám fehér színe kissé megtöri. Ebből adódik, hogy a fehér, együtt a narancssárgával segít egyensúlyi állapotba helyezni a kép színharmóniáját. (<http://www.balatonmariafurdo.hu/telepules-cimere>)

A település története:

A település múltja szorosan összefonódik Balatonkeresztúr történetével. Az első források 1400-ban említik Keresztúr nevét. A 17. század végén a település a Festetics család birtokába került, akik családi udvarházat és templomot is építettek a településen. 1896-ban Máriatelep néven hivatalosan is megszületett a település; a névválasztást befolyásolta a kormánybiztos gróf Széchényi Imre és felesége Andrássy Mária iránt érzett hála. 1879-90 között tombolt a filoxéra vész, mely Magyarországon elpusztította a szőlőültetvények jelentős részét. Ez a járvány e települést sem kímélte. 1891-ben gróf Széchényi Imre vezetésével szőlőtelepítés kezdődött a településen, a Balaton és a déli-vasút által határolt területeken. A telepesek többsége Zala megyéből költözött a községbe, leszármazottjaik még most is itt élnek, vagy rendelkeznek ingatlannal. A máriai bor kiváló minőségű volt, amely Bécsig is eljutott.

A településen már az 1870-es években elindult a fürdőélet, amit jól jelképez, hogy ma is 8 strand található a községben. Az 1920-as évekre már több mint 500 állandó lakos élt itt, ennek eredményeképpen 1926-ban Mária-telep és Hullám telep önálló községi rangot nyert, Balatonmáriafürdő néven. A község mai végleges nevét 1927-ben belügyminiszteri rendelet szabályozta.

A második világháborúban a település volt német és szovjet csapatok kezén is, valamint Balatonkeresztúrral együtt fronttelepüléssé vált a háború utolsó részében. A háború után az élet gyorsan visszatért a településre. Az 1960-as évek végétől sok új épület épült, volt itt 150 fős filmszínház, nagynevű éttermek, hotelek. Egyik legnagyobb változást az infrastruktúrában az 1969-ben elkészült hajózási kikötő megnyitása jelentette. A móló és a vitorlásokikötő mai is a község egyik fő látnivalója.

Balatonmáriafürdő legfőbb vonzereje a magyar tenger, a Balaton. Nyári időszakban a településen kb. 10 ezer ember is tartózkodik, a téli 700-750 főhöz képest. (Huszár Mihály et al. 2016., p. 14-16.)

Szakmai gyakorlatom nagyobb részét a polgármester irányítása alatt lévő Balatonmáriafürdő Község Önkormányzatánál töltöttem; valamint a címzetes főjegyző által irányított Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatal pénzügyi és adóügyi csoportjainál is betekintést nyertem a feladatok elvégzésébe.

2. Gyakorlati napló

Hetek sorszáma	Dátum	Elvégzett feladatok
1. hét	2021. 02. 15 - 02. 19.	A Balatonmáriaifürdői Önkormányzat feladatainak megismerése
2. hét	2021. 02. 22 - 02. 26.	Fénymásolás, levelek borítékolása, iratrendezés
3. hét	2021. 03. 01 - 03. 04.	A községben folyó beruházások megismerése (a pályázat beadásától az elszámolás végéig)
4. hét	2021. 03. 06 - 03. 12.	Szerződések felülvizsgálata, lefűzése, iktatásban való közreműködés
5. hét	2021. 03. 16 - 03. 19.	A pénzügyi csoport feladatainak megismerése, azokban való segédkezés (számlakivonatok sorba rendezése, számlanyilvántartás)
6. hét	2021. 03. 22 - 03. 26.	Számlák sorba rendezése és bizonylatokhoz való csatolása, iratrendezés
7. hét	2021. 03. 29 . 04. 01.	Beszámolók adatainak az információs rendszerben való rögzítése (ASP)
8. hét	2021. 04. 05 - 04. 09.	A helyi adó csoportnál a feladatokkal való ismerkedés, dokumentumok fénymásolása, lebélyegzése
9. hét	2021. 04. 12 - 04. 16.	A helyi adó csoportnál az ASP rendszerben a számlakivonatok rögzítése
10. hét	2021. 04. 19 - 04. 24.	Adóhatározatok készítésében való közreműködés, postázás, iratrendezés
11. hét	2021. 04. 26 - 04. 30.	Házi pénztár kezelésében való közreműködés (gyermekétkeztetési díjak kiszámolása, Excel táblázatban való rögzítése, a díjak beszédésében való segédkezés)
12. hét	2021. 05. 03 - 05. 07.	Iratrendezés, fénymásolás, postázási feladatok, költségvetési beszámolók elemzése a záródolgozathoz

13. hét	2021. 05. 10 - 05. 14.	Foglalkozás a záródolgozattal, adatok gyűjtése, elemzése
14. hét	2021. 05. 17 - 05. 21.	Foglalkozás a záródolgozattal, adatok gyűjtése, elemzése

3. Szakmai gyakorlat során elvégzendő feladatok

3.1. A pénzforgalom lebonyolítása, fizetési módok megválasztása, a szükséges nyilvántartások, az alkalmazott bizonylatok bemutatása.

Az Önkormányzat számlavezető bankja a Takarékbank Zrt. Balatonmáriafürdői fiókja, az átutalások és egyéb banki tevékenységek az Elektra rendszeren keresztül történnek. Ezt a rendszert csak a saját jelszóval rendelkező, a programhoz jogosult személyek használhatják. Az Önkormányzatnak vannak saját belső szabályzatai, ide tartozik például a bizonylatkezelési szabályzat, mely a bizonylatok kiállítására, tartalmi kellekre vonatkozó szabályozásokat tartalmazza. Ezen kívül még a számviteli bizonylatok feldolgozására, a kimenő és beérkező számlák kezelésére, a bizonylatok tárolására vonatkozó szabályokat is tartalmazza. A másik szabályzat a házipénztár pénzkezelési szabályzata. Ebben a házipénztár helyére és működésére vonatkozó előírások találhatóak meg. A Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatal és a hozzá tartozó települések esetében a pénzkezelés lebonyolításának rendje számlaforgalommal, valamint készpénzforgalom lebonyolításával valósul meg. A készpénzforgalom a házipénztáron keresztül bonyolódik le. A házipénztár a Közös Hivatal székhelyén található meg. A készpénz tárolására páncélszekrény van használatban, azon belül is intézményenként külön-külön tárolják pénzkazettában a Közös Hivatal intézményeinek házipénztárában lévő készpénzt. A Hivatal és szervei fizetési számláira történő befizetések jóváírása többféleképpen történik: ezek az átutalási megbízás vagy a készpénz átutalási megbízás. A kifizetéseket a beküldött számlák alapján állítják össze a banki átutalásra, melyek során figyelembe veszik a határidőket; valamint sor kerül készpénzben történő kifizetésre is, mely a házipénztár útján történik. A bankszámlakivonatok a főkönyvi könyvelés alapidokumentumai, melyeket időrendi – sorszámozott – sorrendben kell lefűzni, feldolgozni. A bankszámlakivonatok mellé csatolni kell a jóváírási és terhelési értesítőket is.

3.2. Ismerje meg a vállalkozásnál használatos könyvelő, számlázó, bérszámfejtő, stb. programokat, valamint az adó-, és járulékbemutatók során használt nyomtatványkitöltő programokat.

Szakmai gyakorlatom végzése során lehetőségem volt betekinteni az Önkormányzatnál és a Közös Hivatalnál használt könyvelő, számlázó, bérszámfejtő programokba, valamint az adó- és járulékbemutatók során használt nyomtatványkitöltő programba. A Hivatalban a könyvelő és a számlázó program a központi Application Service Provider (ASP) program. A Hivatal az ASP gazdálkodási és adószakrendszerének használatát 2017. január 1-től kezdte meg. A bérszámfejtő program is központosított, ez a KIRA rendszer (Központi Illetményszámfejtés). Az állami és a költségvetési szerveknél dolgozók illetményszámfejtését a Magyar Államkincstár látja el központosított formában. Az adó- és járulékbemutatókhoz az ÁNYK programkitöltő programot alkalmazzák. Az áfa bemutatókat havi és negyedévi időszakokban készítik. Havi áfabemutatót kell készíteni akkor, ha a fizetendő ÁFA összege átlépi az 1 millió forintot, negyedéves ÁFA bemutatót pedig akkor készítenek, ha a fizetendő ÁFA összege átlépi a 250 ezer forintot. Az Önkormányzat bizonylati rendjét, a számviteli és adónyilvántartások összefüggéseit, eltéréseit megismertem a gyakorlati időm során. Azt tapasztaltam, hogy a bevételek jelentős hányadát a helyi adó bevételek teszik ki.

3.3. Tekintse át, hogy a vállalat az elmúlt három évben milyen beruházásokat valósított meg, van-e folyamatban lévő, illetve tervezett beruházása.

A gyakorlatom során lehetőségem volt megismerni és áttekinteni az elmúlt években megvalósított beruházásokat, valamint a jelenleg is folyó nagy beruházást, amely a község egyik jelentős utcáját érinti. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzatánál több **lezárult beruházás** is található, amelyek közül párat kiemelek. Ezek a következők: (pályázati kiírások sorrendjében)

- **Kisfaludy pályázat** keretében:

a) **Baltoni strandok fejlesztése konstrukció I. ütem:** Balatonmáriafürdő, Központi strand fejlesztése (MTÜ/ÁLT/2098-1/2019). Szerződött támogatás összege: 42.258.600,- Ft. A projekt célja Balatonmáriafürdő Központi strand szolgáltatási színvonalának emelése, meglévő tenisz- és strandröplabda pálya átalakítása, felújítása, játszótéri eszközök bővítése, kerékpártárolók és óra-, hőmérsékletjelző berendezés beszerzése. A strand látogatói elégedettség növelése érdekében egészségügyi szobát alakítottak ki, az akadálymentesítéshez új mozgáskorlátozott beemelőkészülék és megfelelő öltöző

fülszék került beszerzésre. A szolgáltatás bővítése céljából értékmegőrző szekrény telepítésére és masszázsszoba kialakítására került sor. A biztonságos közlekedés fejlesztése céljából járda és kerítés építése, új pénztárfülke létesítése történt. A strandon szervezett szabadtéri programokhoz új nézőtéri székek kerültek beszerzésre. A projekt legkésőbbi befejezési dátuma: 2017. 10. 31.

b) **Baltoni strandok fejlesztése konstrukció II. ütem:** Balatonmárfürdő, Hajóállomási szabadstrand szolgáltatási színvonalának fejlesztése (PRLEV-11616-5-2019). Szerződött támogatás összege: 60.500.000,- Ft. A projekt célja Balatonmárfürdő Hajóállomási szabadstrand szolgáltatási színvonalának emelése, meglévő vízi sportszer kölcsönző épület felújítása, utcabútorok és hulladékgyűjtők beszerzése, kültéri fitness-, sport- és játszótéri eszközök beszerzése, kerékpártárolók kialakítása, közvilágítás felújítása. A gyermekbarát szolgáltatás fejlesztése keretében új baba-mama szoba került kialakításra, a meglévő vizesblokk pedig átalakításon esett át. A minőségi szabadidős szórakozás érdekében Wifi pont és okospad került kihelyezésre. A projekt befejezési dátuma: 2019. 12. 30.

- **Magyar Falu Program** keretében:

a) **Magyar Falu Program – Orvosi eszköz (MFP-AEE/2019):** Balatonmárfürdő, Háziorvosi szolgálat eszközfejlesztése (3006165137). Szerződött támogatás összege: 2.999.965,- Ft. A projekt célja Balatonmárfürdő Önkormányzata tulajdonában lévő háziorvosi rendelő eszközállományának bővítése. A beszerzésre kerülő eszközökkel (orvosi műszerek, bútorzat) korszerűsödik, az egészségügyi alapellátás infrastruktúrája és a szélesebb körű diagnosztikai, gyógyító és preventív tevékenységek által javul hatékonysága. A projekt legkésőbbi befejezési dátuma: 2020. 02. 29.

- **TOP pályázat** keretében:

a) **Belvízvédelmi rendszerek korszerűsítése Balatonmárfürdőn (TOP-2.1.3-15-SO1-2016-00009).** A támogatás összege: 312.064.991,- Ft. A projekt célja a környezet biztonságának növelése, állapotának javítása, belvíz- és helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése, a belterületre hullott csapadékvizek és felszín alóli előtörő fakadó vizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése, a vizek helyben tartása, a vízgyűjtő területéről lefolyó vizek belterületen történő összegyűjtése. Mindezt az Önkormányzat a hiányzó, meglévő csapadékvíz elvezető hálózat kiépítésével, bővítésével, meglévő hálózat rendbetételével kívánta elérni, ezáltal biztosíthatja a Balaton ökológiai állapotának javítását is. A projekt fizikai befejezése: 2019. 04. 17.

- b) **Balatonmáriafürdői védőnői szolgálat fejlesztése (TOP-4.1.1-15-SO1-2016-00008).** A támogatás összege: 59.890.650,- Ft. A projekt keretében a korábban orvosi szolgálati lakásként funkcionáló, a beruházás kezdetekor funkció nélküli épületben került kialakításra a védőnői szolgálat. A szolgáltatási színvonal emelése, az akadálymentes közlekedés és a helyigény növekedése indokolta a fejlesztést, mely során kialakításra került egy multifunkcionális helyiség is. A fejlesztés során még sor került az épület energetikai, valamint világítási rendszerének korszerűsítésére, parkoló építésére. Szakmai eszközök is beszerzésre kerültek, ezek nőgyógyászati eszközök, vizsgálóeszközök, különböző mérőeszközök, számítástechnikai eszközök, és új bútorzat is helyet kapott. A projekt fizikai befejezése: 2018. 12. 08.

A következőkben megemlítem a **folyamatban lévő beruházásokat** is:

Magyar Falu program keretében:

- a) **Kistelepülések járda építésének, felújításának anyagtámogatása (MFP-BJA/2019):** Balatonmáriafürdő Rákóczi utcai járdafelújításához építőanyag beszerzés (3019499564). Szerződött támogatás összege: 4.356.748,- Ft. A projekt célja Balatonmáriafürdő Rákóczi utca körforgalom és Csatornapart utca közötti szakaszán lévő építési engedély köteles járdafelújításhoz egyedi gyártású térkő burkolat beszerzése, beépítése. A beruházás hozzájárul a biztonságos- és balesetmentes közlekedéshez, javul a település épített környezetének infrastrukturális állapota, emelkedik a településen élő és nyaraló vendégek komfortérzete. A projekt legkésőbbi befejezési dátuma: 2021. 06. 30.

Kisfaludy Strandfejlesztési Konstrukció IV. ütem keretében:

- a) **Balatonmáriafürdő, Bárdos strand fejlesztése (STR4-0012), Órház utcai strand fejlesztése (STR-0029).** Szerződött támogatás összege: külön-külön 30.000.000,- Ft. A projekt célja Balatonmáriafürdő Bárdos strand és Órház utcai strand fejlesztése, ivókút telepítése, családbarát mosdó és baba-mama szoba kialakítása, bútorozása. A projekt keretein belül egységes tájékoztató eszközök beszerzésére is sor kerül. A projekt legkésőbbi befejezési dátuma: 2021. 05. 31.

Irodalomjegyzék

1. Huszár Mihály (és mások): Üdvözet Balatonmárfürdőről! Képeslap-válogatás egy délnyugat-balatoni település múltjáról. Marcali: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata, Marcali Múzeum, 2016. ISBN 978 963 89639 9 4
2. Balatonmárfürdő község honlapja, a község címere és logója, [online]. Megtekintve: 2021.05.02. Hozzáférés: <http://www.balatonmarifurdo.hu/telepules-cimere>

Képjegyzék

1. kép: Balatonmárfürdő község címere 1
2. kép: Balatonmárfürdő község logója 2

Külön köszönettel tartozom Galács György Vince Balatonmárfürdő község polgármesterének, Mestyán Valéria címzetes főjegyző asszonynak és a Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatal azon dolgozóinak, akik hozzájárultak ahhoz, hogy sikeresen elvégeztem a szakmai gyakorlatomat, és magas szintű tudásuk átadásával segítséget nyújtottak záródolgozatom sikeres elkészítéséhez.

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

Király Ákos

Pénzügy és számvitel
Felsőoktatási szakképzés
Vállalkozási szakirány

**Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata
gazdálkodásának vizsgálata a 2017-2020.
években**

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
2. Az önkormányzatok az államháztartás rendszerében	2
2.1. Az államháztartás alrendszerei és kapcsolatuk	3
2.1.1. A központi alrendszer	4
2.1.2. Az önkormányzati alrendszer	5
2.1.3. Az alrendszerek közötti kapcsolat	7
3. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata tevékenységének bemutatása és gazdálkodásának vizsgálata a 2017-2020. években	8
3.1. Balatonmáriafürdő község gazdasági szerepének rövid bemutatása	8
3.2. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata rövid jellemzése, tevékenységének és szervezeti felépítésének bemutatása	10
3.3. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata gazdálkodásának vizsgálata a 2017-2020. években	15
3.3.1. Az Önkormányzat bevételi struktúrája és a gazdálkodást megalapozó bevételek vizsgálata	15
3.3.2. Az Önkormányzat kiadási struktúrája és a feladatellátáshoz kapcsolódó kiadások vizsgálata	20
3.3.3. Pénzmaradvány vizsgálata	25
4. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata 2021. évi költségvetési pozíciója	28
5. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata gazdálkodása vizsgálatának összefoglaló értékelése	30
Irodalomjegyzék	32
Ábrajegyzék	34
Táblázatjegyzék	34
Mellékletek jegyzéke	35
Mellékletek	36

1. Bevezetés

Záródolgozatom témájaként egy konkrét önkormányzat gazdálkodásának vizsgálatát választottam, amely a Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó egyik település, Balatonmárfürdő Község Önkormányzata. Választásomat az is motiválta, hogy az elmúlt évek gazdálkodását megvizsgálva betekintést nyerjek lakóhelyem szomszédos településének, az ismert balatoni üdülőhely költségvetésének helyzetébe. Érdekel a község fejlődése és az elmúlt évek beruházásai után a gazdasági helyzet alakulása. Dolgozatom megírása során bemutatom a lakóhelyemmel szinte egybeépült település önkormányzatának gazdálkodását a 2017-2020-as években. Záródolgozatom megírásának célja, hogy az elmúlt négy év költségvetése alapján megvizsgáljam Balatonmárfürdő Község Önkormányzata gazdasági helyzetét, a rendelkezésre álló pénzeszközökkel való gazdálkodását (bevételek és kiadások alakulását), és a vizsgált időszakban a tervezett feladatok teljesülését. Célom, hogy betekintést nyerjek több év tevékenységének összehasonlítását követően a község gazdasági fejlődésébe. A vizsgált időszak (2017-2020) utolsó évében egy előre nem látható világjárvány következményeivel is szembe kellett néznie e településnek is; így elemzésem során arra is kitérek, hogy a COVID-19 milyen hatással van az Önkormányzat gazdálkodására, a fejlesztések megvalósítására, a bevételek alakulására.

Záródolgozatomban Balatonmárfürdő Község Önkormányzata gazdálkodásának vizsgálatához szükséges tényadatokat az éves költségvetési beszámolókból használom fel. A záródolgozatom témájának elemzéséhez szükséges adatokat táblázatokba rendezem, valamint ábrák segítségével szemléltetem. Az adatgyűjtést a primer kutatás keretében végzem el, míg a szakirodalomfeldolgozás a szekunderkutatást jelenti. Dolgozatomban bemutatom az önkormányzatok elhelyezkedését az államháztartás rendszerében és foglalkozom a központi és az önkormányzati alrendszerekkel, illetve a közöttük lévő kapcsolattal. Kitérek továbbá Balatonmárfürdő Község Önkormányzata tevékenységére, rövid jellemzésére, szervezeti felépítésére. Elvégzem az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak a 2017-2020 évekre vonatkozó elemzését. Röviden taglalom az Önkormányzat 2021. évi költségvetésének tervezett bevételeit és feladatait. Végezetül összegzem a vizsgálataim eredményét.

Balatonmárfürdő Község Önkormányzata gazdasági programjainak, éves beszámolóinak, költségvetési tervezeteinek áttanulmányozása fontos része a gazdálkodás vizsgálatának, illetve a pontos helyzetértékelésnek. Természetesen a gazdálkodás jogi környezetének bemutatása is lényeges részét képezi a dolgozatomnak.

2. Az önkormányzatok az államháztartás rendszerében

Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata költségvetési szerv, amely az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozik, így fontos az államháztartás főbb jellemzőinek bemutatása. Az államháztartás alrendszerei szorosan kapcsolódnak egymáshoz, ezért mindkét alrendszert bemutatom, érzékeltetve a közöttük lévő összefüggést.

Az államháztartás fogalma

Az államháztartás fogalma többféleképpen is meghatározásra került, melyek közül néhányat kiemelek.

- Az államháztartás az a gazdasági tevékenység, amely során az állam bevételeit beszedi és összegyűjti az állami költségvetésbe, hogy azt majd kiadásai teljesítésére használja fel (Demeter Péter et al. 2011., p. 14.). Az államháztartás magában foglalja az állam és az önkormányzatok feladatainak ellátását szolgáló pénzeszközöket és vagyontárgyakat, és az ezekkel való gazdálkodást, valamint mindezek jogi szabályozását (Benczes – Kutasi 2016.).
- Az államháztartás úgy is megfogalmazásra kerülhet, mint az állam és a helyi önkormányzatok állami/önkormányzati feladat- és hatásköreit ellátó és finanszírozó gazdálkodásának rendszere (Nagylaki 2020).
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) viszont ekképpen definiálja az államháztartás fogalmát: *„Az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.” (2011. évi CXCV. törvény 2. §)*

Az államháztartást kezelhetjük tágabb értelmezésben is, azaz a kormányzat gazdálkodási rendszereként, ami gyakorlatilag az állami pénzügyek összességét jelenti, és fő feladata a társadalom közös szükségleteinek ellátása. Ehhez a feladatellátáshoz forrásra van szükség, amelyet az adófizetők biztosítanak, így közpénzként kerül felhasználásra. Az államháztartás tágabb értelmezésébe tartozik az intézmény rendszere, ugyanis a feladatok ezen intézményrendszeren keresztül kerülnek ellátásra.

Az államháztartás meghatározható többek között közgazdasági értelemben, emellett feladat-, valamint szervezeti megközelítésben is. Az államháztartás közgazdasági értelemben azon gazdasági egységek összessége, amelyek politikai felelősségvállalás mellett vesznek részt a

jövedelmek és a nemzeti vagyon újraelosztásában, valamint a nem piaci javak előállításában és közreadásában. Az államháztartás feladat-megközelítésben az államháztartás egésze a társadalmi-gazdasági életben való állami szerepvállalás gazdálkodási, illetve pénzügyi területen. Az államháztartás szervezeti megközelítésben azon szervezetek köre, amelyek az államháztartás részét képezik, és amelyekre az államháztartási gazdálkodás szigorú szabályait alkalmazni kell. Fontos kiemelni, hogy az államháztartási gazdálkodás részét képezi minden olyan tevékenység, amely az államháztartás vagyonát hasznosítja, vagy amelyet államháztartási bevételekből finanszíroznak (Lentner 2015., pp. 27-28.).

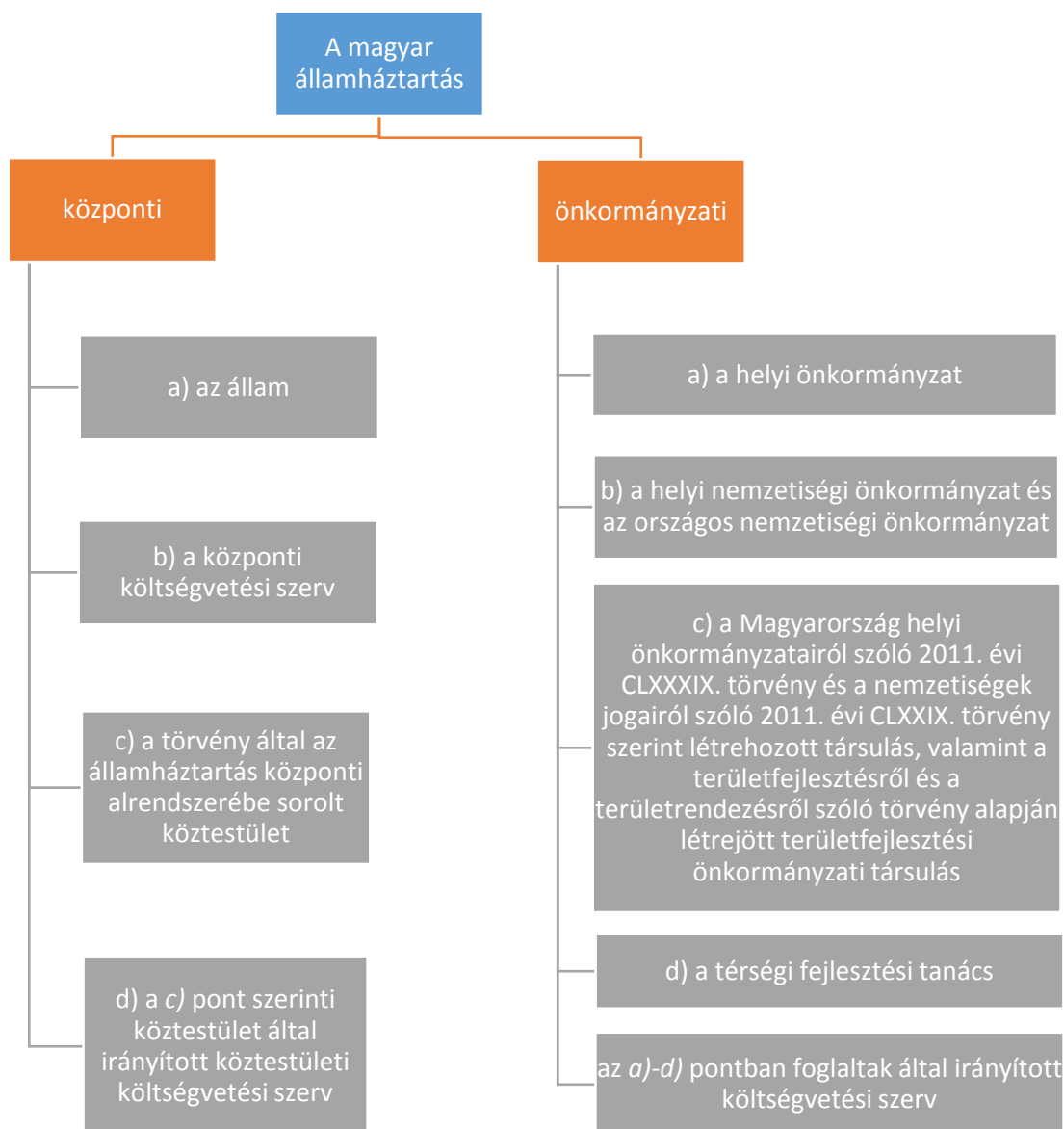
2.1. Az államháztartás alrendszerei és kapcsolataik

Az államháztartás alrendszerei a közfeladatok ellátásához a költségvetésükben meghatározott módon és mértékben járulnak hozzá. A közfeladatok ellátása elsősorban költségvetési szervek által történik. Az államháztartás körébe tartozó feladatokat nem csupán költségvetési szervek működtetésével lehet azonban ellátni, hanem egyéb szervezetek, vállalkozások, alapítványok, társadalmi szerveződések útján is. A törvényalkotás során a két alrendszer sajátosságait igyekeztek figyelembe venni. Az Áht. szabályozza a két alrendszer pénzügyi kapcsolatait, tekintettel a feladatok és források összhangjára, a kiszámíthatóságra, valamint az átláthatóságra.

Az államháztartás korábban - a régi Áht. (1992. évi XXXVIII. törvény) szerint - négy államháztartási alrendszerre tagolódott, míg a 2012. január 1-jétől hatályos 2011. évi CXCV. törvény már csak két államháztartási alrendszert határoz meg. Megítélésem szerint ez összhangban van a közigazgatás duális rendszerével, amely államigazgatásból, valamint önkormányzati igazgatásból áll. Az Áht. szerint a két államháztartási alrendszer a központi alrendszer és az önkormányzati alrendszer. A társadalombiztosítás és az elkülönített állami pénzalapok a hatályos törvényi szabályozás szerint a központi alrendszer részét képezik.

Az államháztartás felépítését az 1. ábra szemlélteti.

1. ábra: **Az államháztartás felépítése**

Forrás: 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

Saját szerkesztés

2.1.1. A központi alrendszer

A központi alrendszer költségvetése az államháztartás egészének legfontosabb, meghatározó költségvetése, amelyet az Áht. - állami költségvetésként – határoz meg.

Az államháztartás központi alrendszerének felépítését az 1. ábra mutatja.

A központi alrendszer a közfeladatok, közszolgáltatások központi szintű ellátását jelenti. A központi alrendszer költségvetése a különböző gazdaságpolitikai célok megvalósulását közvetlen módon segíti, valamint az önkormányzatok működését biztosítja. Az aktuális gazdaságpolitika figyelembevételével a költségvetési politika célkitűzéseit számszerűsíti, azaz meghatározza a különböző közfeladatok és közszolgáltatások körét és az ezekhez szükséges forrásokat.

A központi költségvetés mind az államháztartás egészének, mind az államháztartás központi szintjének legfontosabb, a másik alrendszert is alapvetően meghatározó eleme, továbbá a kormányzati hatáskörben ellátott állami feladatok finanszírozására szolgáló előirányzatok naptári évre szóló bevételi és kiadási terve (http://sztzs.szigbp.hu/pedszakv/jegyzet/eloado/Kozigazgatasi_jog/3._fejezet_Allamhaztartasi_is_meretek.doc).

A költségvetési bevételek és kiadások különbözeteként megjelenő költségvetési többlet vagy hiány a mindenkori költségvetési törvényben megállapításra kerül. Hiány esetén a deficit finanszírozási forrásai is megállapításra kerülnek e törvényben.

2.1.2. Az önkormányzati alrendszer

Az államháztartás helyi szintjét a helyi önkormányzatok (megyei és települési önkormányzatok) és a helyi kisebbségi önkormányzatok költségvetései képezik. A helyi önkormányzati rendszer része az állami szervezetrendszernek. Az önkormányzati rendszer elengedhetetlen feltétele az önkormányzatok gazdasági önállósága.

Helyi önkormányzatok

Magyarország területi tagozódását a főváros (és annak kerületei), a megyék, a városok, illetve a községek jelentik. A mai önkormányzati rendszer - amely a rendszerváltáskor jött létre - kétszintű. Megkülönböztetünk települési és területi szintet. A két szintet összefoglalóan helyi önkormányzatoknak nevezzük. A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (továbbiakban: Möt.v.) alapján „a települési önkormányzatok a községben, a városokban, a járásszékhely városokban, a megyei jogú városokban és a fővárosi kerületekben működnek”, míg a területi önkormányzatok körébe a megyei önkormányzatok tartoznak (Möt.v. 3. § (1-2) bek.). Mindkét önkormányzati típusnál a helyi önkormányzás a helyi közügyek önálló, demokratikus intézését, a helyi közhatalomnak a lakosság érdekében való gyakorlását jelenti.

Az önkormányzati alrendszer felépítését az 1. ábra mutatja.

Önkormányzatok főbb hatás- és feladatkörei

Az önkormányzatok feladat- és hatásköre eltérő fogalmak. A feladatkör egy tágabb fogalom, amely az adott szerv tevékenységének részletezését és a rendszeresen ellátandó feladatok összességét jelenti. Ezzel szemben a hatáskör egy jogi fogalom: a szerv döntési- és eljárási jogokkal rendelkezik, amelynek segítségével a feladatait el tudja látni az önkormányzat (Fogarasi József et al. 2010., p. 101.).

Az önkormányzatok alapjogai azonosak, de a feladatok különbözőek. Az önkormányzatok különbözősége miatt eltérő feladatai lehetnek a községeknek és a városoknak. A feladat- és hatásköröket a képviselő-testület (közgyűlés) gyakorolja. A helyi önkormányzatok feladat- és hatáskörei kettő csoportra tagolható: az önkormányzati és az államigazgatási feladat- és hatáskörökre. Az önkormányzati jogokat Magyarország Alaptörvénye határozza meg. (1. melléklet) A helyi önkormányzati feladatok kötelező, önként vállalt és átvállalt állami feladatokra különíthetők el.

A **kötelező feladatokat** kizárólag az Mötv. határozza meg, így az egyes helyi önkormányzati feladatok megállapításánál differenciálni kell az egyes önkormányzatok eltérő adottságai – különösen a lakosságszám, gazdasági teljesítőképesség és a közigazgatási terület nagysága – alapján. A helyi közügyek, továbbá a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat a 2. melléklet tartalmazza.

Az önkormányzatok **önként vállalt feladatai** között csak az a helyi közügy vállalható, amelynek elvégzése nem ütközik jogszabályba, vagy amelyet a jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe. A fakultatív feladatok nem veszélyeztethetik a kötelező feladatok teljeskörű ellátását. Ezek finanszírozása a saját bevételi forrás terhére, vagy a feladatok terhére elkülönített forrásból történhet. Az önként vállalható feladatok a különböző önkormányzatoknál eltérőek lehetnek.

Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata által ellátott önként vállalt feladatokat Balatonmáriafürdő Község Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2019. (X. 24.) Szervezeti és Működési Szabályzatáról (továbbiakban: SZMSZ) szóló rendelete rögzíti, az alábbiak szerint:

- *„fogászati ellátás működésének támogatása,*
- *felsőfokú tanulmányokat folytatók támogatása,*

- rendezvények, közösségi programok szervezése,
- közművelődési, kulturális programok támogatása,
- térfigyelő rendszer működtetése,
- a lakosság önszerveződő közösségei (társadalmi szervezetek, egyesületek, civil szerveződések, ifjúsági szervezetek) tevékenységének segítése, támogatása, az együttműködés biztosítása,
- fizető- és szabad strandok fenntartása, működtetése,
- önkormányzati elismerések,
- közműfejlesztések elősegítése, közreműködés a szervezési feladatokban,
- helyi közösségi színtér biztosítása,
- könyvtári szolgáltatás biztosítása,
- turizmus, idegenforgalom fejlesztése.” (SZMSZ, 9. § (1) bek.)

A helyi önkormányzat egy külön megállapodással – amelyet az állammal köt – elláthat átvállalt állami feladatokat, amelyek finanszírozásáról a megállapodásban rendelkezni kell.

„A nagyobb gazdasági teljesítőképességű, lakosságszámú települési önkormányzat számára előírt kötelező feladat- és hatáskör ellátását - annak egyetértésével - más települési önkormányzat vagy társulása önként akkor vállalhatja, ha azt

a) a lakossági igények indokolják;

b) gazdaságosabban és legalább változatlan szakmai színvonalon;

c) többlet állami támogatás igénybevétele nélkül képes ellátni.” (Mötv. 12. § (1) bek.)

Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselőtestület szervei az alábbiak: *„a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, és a társulás.” (Mötv. 41. § (2) bek.)*

2.1.3. Az alrendszerek közötti kapcsolat

Az államháztartás mindkét alrendszerében a gazdálkodás alapját a szervek költségvetése képezi. A költségvetési év megegyezik a naptári évvel. A költségvetés alapján történő gazdálkodás a pénzforgalmi szemlélet elvére épül (Lentner 2013. p. 125.).

Az önkormányzatok szempontjából a központi költségvetéssel való kapcsolat meghatározó, hiszen a feladatellátásaihoz e központi pénzalap biztosítja a legjelentősebb nagyságrendű forrást, amely a társadalmi és gazdasági célok megvalósítását, a fejlesztéseket, felújításokat szolgálja. Az állami hozzájárulások, támogatások az éves állami költségvetési törvényben kerülnek meghatározásra jogcímenként. Az állami támogatások minden esetben csak az adott célra használhatóak fel, amelyről a zárszámadás keretében számol el az önkormányzat. *„A támogatás az Államháztartás központi vagy önkormányzati alrendszerből bármilyen formában ellenérték nélkül nyújtott juttatás.”* (Áht. 1. § 19. pont)

Az önkormányzatok a tárgyévi állami támogatásokat a Magyar Államkincstár területileg illetékes igazgatóságán keresztül igényelhetik. A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatásait, működési és felhalmozási célú költségvetési támogatásait, vis maior támogatásait a 3. melléklet tartalmazza.

3. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata tevékenységének bemutatása és gazdálkodásának vizsgálata a 2017-2020. években

3.1. Balatonmáriafürdő község gazdasági szerepének rövid bemutatása

Balatonmáriafürdő község Somogy megyében, a Marcali járásban, a Balaton déli partján található. A községnek kettő szomszédos települése van; nyugaton és délen Balatonkeresztúr, keleten Balatonfenyves. A Balaton közelsége miatt a település kedvező helyzetben van. A község népességszáma 2016-tól növekvő tendenciát mutat, köszönhető ez a Balaton vonzás erejének. A 2021. január 1-jei KSH adatok alapján az állandó lakosok száma 844 fő volt. Ez az egy évvel korábbi adathoz képest 6,7%-os (51 fő) növekedés, ami betudható a koronavírus járványnak, ugyanis a településen ingatlannal rendelkező és városokban élő tulajdonosok ideköltöztek, bejelentett állandó lakosok lettek. Ezzel a növekedéssel a község a harmadik legnépesebb település lett 2020-ban a Balaton térségében (Vas, 2021). Ugyanakkor jelentősen nőtt az ingatlanvásárlási kedv is.

Az 1970-es, 80-as években Balatonmáriafürdő kedvelt nyaralóhely volt, ahova a mai napig is szívesen látogatnak mind a belföldi, mind pedig a külföldi vendégek. A rendszerváltás után a településen számos üzletközpont, panzió, étterem, zenei fesztivál várta a településre látogatókat.

Balatonmáriafürdő nagy iramban fejlődik, ez meg is látszik a település képén. Minden lehetséges forrást, pályázatot megragad az Önkormányzat, amely a község fejlesztését szolgálja.

A településen számottevő ipar nincs, a lakosság többsége az idegenforgalomból és az arra épülő szolgáltatásokból él. A vendégek visszacsábítására a 2010-es évektől az Önkormányzat településfejlesztési koncepciót dolgozott ki. Többi között megújult az óvoda, körforgalom és új sétány épült, valamint mind a hét szabad- és az egy fizető strand is folyamatosan fejlődik. Nyáron is rengeteg műsor várja az ide érkezőket. Egyebek mellett Fúvószenekari találkozók, Nemzetek-fesztiválja, Dixieland fesztivál is helyet kap a rendezvénysorozatban. Balatonmáriafürdőn a község turisztikai jellege miatt a fő megélhetési forrás a turizmus. Három települést (Balatonberény, Balatonkeresztúr és Balatonmáriafürdő) szolgálva alakult meg a 3B Turisztikai Egyesület, amely feladatának tekinti az idegenforgalomban érdekelt vállalkozások, szolgáltatók tevékenységének összehangolását, támogatását, érdekképviseletét. Turisztikai információs iroda működtetésével segítik a marketing munka szervezését, a turisztikai szempontból fontos rendezvények, programok megvalósítását. Szakmai szervezetekkel és a környező térség egyesületeivel együttműködnek. Folyamatosan figyelemmel kísérik a turisztikai jellegű pályázatokat, illetve kezdeményezik ilyen pályázatok kiírását és pályázatokon való részvételt is. A település lakosságát folyamatosan tájékoztatják az idegenforgalom gazdaságban játszott szerepéről, a magán és a közsféra partnerségének fontosságáról, a közös érdekeltségen alapuló turizmusfejlesztésről (<http://www.balatonmariafurdo.hu/project/3-b-turisztikai-egyesulet>). A Balaton, mint Közép-Európa legnagyobb tava népszerű idegenforgalmi célpont, amit igyekeznek minden esetben kihasználni; ezzel is népszerűsítik a települést.

Az 1. táblázatban a községről készült SWOT analízis segítségével bemutatom a település erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit.

1. táblázat: **Balatonmáriafürdő község SWOT elemzése**

<p>Erősségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fejlődő település • Balaton közelsége, földrajzi elhelyezkedés • strandok magas száma • jó megközelíthetőség, közlekedés • Balatonkeresztúrral való szoros kapcsolat 	<p>Gyengeségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • turizmustól való függőség • elöregedő lakosság • állandó lakosságszám alacsony
<p>Lehetőségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • turizmus élénkítése • vitorlaskikötő bővítése • egész éves turizmus 	<p>Veszélyek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Balaton közelsége • munkalehetőség idényjellegű • közvetlen parti ingatlanokat veszélyezteteti a Balaton magas vízállása, vihar esetén az északi szél miatti „kibillenés”

3.2. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata rövid jellemzése, tevékenységének és szervezeti felépítésének bemutatása

Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat), mint települési önkormányzat révén „köteles ellátni mindazokat a törvényben meghatározott feladatokat, amelyek a helyi lakosság alapvető létfeltételeit, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.” (Mötv. 20. §. (1) bek.)

A **képviselő-testület** gyakorolja a helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit, tulajdonképpen az önkormányzat legfontosabb szerve. Az Önkormányzat látja el a kötelező és az önként vállalt feladatokat a törvény szerint. A képviselő-testület a helyi közügyek ellátásához kapcsolódóan rendeleteket alkot és határozatokat hoz, valamint ülések keretében hozza meg a döntéseit. Évente legalább 6 ülést tart. Közvetlen és titkos szavazás útján választják a testület tagjait 5 évre. A helyi önkormányzat képviselő-testülete 5 főből áll, amelynek a polgármester is tagja. Határozatképes a testület akkor, ha az ülésen a megválasztott képviselők több mint fele jelen van. Az ülésekről jegyzőkönyv készül, melynek egy példányát az Önkormányzat hivatalában kell megőrizni. A jegyzőkönyvet és mellékleteit a jegyző köteles 15 napon belül a Somogy Megyei Kormányhivatal Kormány megbízottjának felterjeszteni – elektronikus, belső levelező felületen (TFIK) megküldeni.

Ennek a dokumentumnak a tartalmi és fogalmi követelményeit jogszabály tartalmazza. A testületi ülések lehetnek: alakuló, rendes, rendkívüli ülések. Főszabályként az ülések nyilvánosak, zárt ülést csak kivételes esetekben lehet elrendelni; amelyeket az Mötv. tételesen felsorol. A nyilvános ülések bárki számára látogathatóak, de a zárt üléseken csak a meghívott személyek vehetnek részt.

A lakossági kapcsolattartás több formája lehetséges, ezek a közmeghallgatás és az egyéb fórumok, amelyet az SZMSZ rögzít. Közmeghallgatást évente minimum egyszer tart a képviselő-testület és az itt elhangzottakról, hasonlóan a testületi ülésekhez jegyzőkönyv készül. A közmeghallgatáson lehetősége van az állampolgároknak közérdekű javaslatokat tenni a közügyekkel kapcsolatosan, közérdekű kérdéseket feltenni, és azokra válaszokat kapni.

A képviselő-testület által a polgármesterre átruházott hatáskörök:

- közterület-foglalási díj (<https://or.njt.hu/onkormanyzati-rendelet/203334>),
- pénzbeli és természetbeni települési támogatások (rendkívüli települési támogatás, lakásfenntartási költségekhez nyújtott települési támogatás, gyógyszer-támogatás, temetési támogatás, temetési hely megváltás támogatása, hulladékszállítási díjtámogatás, köztemetés, kelengyetámogatás, iskolakezdési támogatás, felsőfokú tanulmányokat folytató fiatalok támogatása) (<https://or.njt.hu/onkormanyzati-rendelet/459182>).

A képviselő-testület állandó és ideiglenes **bizottságokat** hozhat létre, amelyek segítik a képviselő-testület munkáját. Döntés előkészítő, ellenőrző, átruházott hatáskörben döntéshozó szerv. A képviselő-testület meghatározza az SZMSZ-ben a bizottság tagjainak számát, feladat- és hatáskörét és alapvető működési szabályait. A bizottságnak nem lehet az elnöke vagy a tagja a polgármester. Balatonmária-fürdő Község Önkormányzatának képviselő-testülete az alábbi állandó bizottságot hozta létre: Jogi és Ügyrendi Bizottság, amelynek létszáma 3 fő. A bizottság a következő feladatokat látja el:

- *„vagyonnyilatkozat nyilvántartás,*
- *vagyonnyilatkozat ellenőrzése, ha az ellenőrzésre kezdeményezés érkezik,*
- *vagyonnyilatkozat-tételi eljárás lefolytatását követően az eredményről a képviselő-testület tájékoztatása.*
- *döntést hoz a képviselő-testület által a bizottságra eseti jelleggel átruházott hatáskörben,*
- *tevékenységéről évente beszámolót készít, és azt a képviselő-testület elé terjeszti.*
- *lebonyolítja a titkos szavazást a képviselő-testület ülésén*

- *összeférhetetlenségi, méltatlansági eljárás lefolytatása és annak eredményéről a képviselő-testület tájékoztatása.” (SZMSZ, 71. § (3) bek.)*

A **polgármester** az Önkormányzat első számú tisztségviselője, hasonlóan a képviselő-testület tagjaihoz 5 évre választják meg a szavazásra jogosult polgárok. Egyes megbízásokkal, tisztségekkel ennek a posztnak a betöltése összeférhetetlen. A polgármester feladatai a képviselő-testülethez kötődnek, összehívja és vezeti az üléseket. E pozíció betölthető főállásban, vagy társadalmi megbízatásban. Balatonmáriaifürdő község polgármestere főállásban látja el tisztségét. A törvényben meghatározott feladatokon túli feladatokat az SZMSZ tartalmazza. Ezek az alábbiak:

- *„segíti a képviselő-testület tagjainak testületi és bizottsági munkáját,*
- *meghatározza a jegyző képviselő-testületi tevékenységével kapcsolatos feladatait,*
- *kapcsolatot tart a választópolgárokkal, valamint a helyi társadalmi és egyéb szervezetekkel,*
- *fogadóórát tart,*
- *nyilatkozik a sajtónak.” (SZMSZ, 66. § (1) bek.)*

Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzatának képviselő-testülete a polgármester javaslatára titkos szavazással társadalmi megbízatású **alpolgármestert** választ, aki a polgármester munkáját segíti, illetve annak akadályoztatása esetén helyettesíti. Az alpolgármester a feladatait a polgármester irányításával látja el. A képviselő-testület a településen egy főt választott erre a tisztségre.

A **jegyző** az a köztisztviselő, aki vezeti a polgármesteri hivatalt vagy a közös önkormányzati hivatalt. A közös önkormányzati hivatalt létrehozó önkormányzatok polgármesterei nevezik ki, jogviszonya határozatlan idejű. Az elvégzendő feladatait a törvény szabályozza, ezek a következők:

- *„dönt a jogszabály által hatáskörébe utalt államigazgatási ügyekben;*
- *gyakorolja a munkáltatói jogokat a polgármesteri hivatal, a közös önkormányzati hivatal köztisztviselői és munkavállalói tekintetében, továbbá gyakorolja az egyéb munkáltatói jogokat az aljegyző tekintetében;*
- *gondoskodik az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról;*
- *tanácskozási joggal vesz részt a képviselő-testület, a képviselő-testület bizottságának ülésén;*
- *jelzi a képviselő-testületnek, a képviselő-testület szervének és a polgármesternek, ha a döntésük, működésük jogszabálysértő; (a törvényesség óre)*
- *évente beszámol a képviselő-testületnek a hivatal tevékenységéről;*
- *döntésre előkészíti a polgármester hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyeket;*

- dönt azokban a hatósági ügyekben, amelyeket a polgármester ad át;
- dönt a hatáskörébe utalt önkormányzati és önkormányzati hatósági ügyekben;
- a hatáskörébe tartozó ügyekben szabályozza a kiadmányozás rendjét;
- rögzíti a talált dolgok nyilvántartásába a talált idegen dologgal kapcsolatos a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló törvény szerinti adatokat, valamint a talált idegen dolog tulajdonosnak történő átadást követően törli azokat.” (Mötv. 81. § (3) bek.)

A törvény által előírt feladatokon túli kiemelt feladatai:

- „tájékoztatást nyújt a képviselő-testületnek a képviselő-testület hatáskörét érintő jogszabályokról, azok változásairól,
- tájékoztatást nyújt a bizottságnak a bizottság hatáskörét érintő jogszabályokról, azok változásairól,
- gondoskodik a hivatali dolgozók továbbképzéséről,
- biztosítja az önkormányzati rendeletek, a határozatok érintettekkel való megismertetését.
- a képviselő-testület döntéseiről nyilvántartást vezet határozat-nyilvántartás, illetve rendelet-nyilvántartás formájában,
- a bizottság döntéseiről határozat-nyilvántartást vezet,
- rendszeresen áttekinti az képviselő-testületi rendeletek felsőbbrendű jogszabályokkal való harmonizálását, ha jogszabálysértést tapasztal, írásban tájékoztatja a polgármestert,
- gondoskodik a módosított képviselő-testületi rendeletek egységes szerkezetbe történő foglalásáról.” (SZMSZ, 72. § (2) bek.)

Az önkormányzat **társulást** hozhat létre a célból, hogy a feladatait hatékonyabban, eredményesebben végezze. Elsősorban más települések önkormányzatával hoz létre társulást.

Az Önkormányzat az alábbi társulásoknak a tagja:

- Balatoni Szociális Társulás
- Délnyugat-Balatoni Hulladékgazdálkodási Társulás
- Marcali Kistérségi Többcélú Társulás

Társulás útján ellátott feladatok:

- Balatoni Szociális Társulás:
  - Család- és gyermekjóléti szolgálat és központ
  - Házi segítségnyújtás

- Idősek nappali ellátása
- Szociális étkeztetés
- Délnyugat-Balaton Hulladékgazdálkodási Társulás:
  - Települési hulladék összegyűjtése, szállítása
  - Egyéb nem veszélyes hulladék begyűjtése
  - Települési hulladék kezelése
- Marcali Kistérségi Többcélú Társulás
  - Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
  - Óvodai nevelés
  - Orvosi és fogorvosi ellátás
  - Szociális ellátás és szolgáltatások
  - Közfoglalkoztatási program
  - Igazgatási tevékenység
  - Településfejlesztés és területfejlesztés
  - Útépités
  - Víziközmű üzemeltetés
  - Pályázatok benyújtása
  - Turizmusfejlesztés

Balatonberény, Balatonkeresztúr és Balatonmárfürdő önkormányzatok a működésükkel, valamint a polgármester, vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására 2013. január 1. napjával hozta létre a Balatonkeresztúri Közös Önkormányzati Hivatalt. Közreműködik az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában, és ellátja a bizottságok működésének ügyviteli feladatait is. *„A hivatal működési költségét az állam – az adott évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértékben, és a hivatal által ellátott feladataikkal arányban – finanszírozza.” (Mötv. 84. § (4) bek.)*

3.3. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata gazdálkodásának vizsgálata a 2017-2020. években

3.3.1. Az Önkormányzat bevételi struktúrája és a gazdálkodást megalapozó bevételek vizsgálata

A helyi önkormányzat költségvetése az államháztartás része. Gazdálkodásának az alapja az éves költségvetése. Az Önkormányzat költségvetési főbb bevételi csoportjai: működési bevételek, felhalmozási bevételek, finanszírozási bevételek.

„Működési bevételek - és azok kiemelt előirányzatai - azok közgazdasági jellege szerint:

- *a működési célú támogatások államháztartáson belülről, amelyek az államháztartáson belülről működési célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak,*
- *a közhatalmi bevételek, amelyek az adókból, illetékekből, járulékokból, hozzájárulásokból, bírságokból, díjakból és más fizetési kötelezettségekből származnak,*
- *a működési bevételek, amelyek a készletek és szolgáltatások értékesítésekor kapott ellenértékből, a tulajdonosi bevételekből, a kapott kamatokból és más hasonló, a működés során keletkező bevételekből származnak,*
- *a működési célú átvett pénzeszközök, amelyek az államháztartáson kívülről működési célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak.” (2011. CXCV. törvény 6. § (3) bek.)*

„Felhalmozási bevételek - és azok kiemelt előirányzatai - azok közgazdasági jellege szerint:

- *a felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről, amelyek az államháztartáson belülről felhalmozási célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak,*
- *a felhalmozási bevételek, amelyek az immateriális javak, tárgyi eszközök értékesítésekor kapott ellenértékből, valamint a részesedések, befektetési jegyek értékesítésekor, megszűnésekor kapott bevételekből származnak,*
- *a felhalmozási célú átvett pénzeszközök, amelyek az államháztartáson kívülről felhalmozási célból kapott támogatásokból és más ellenérték nélküli bevételekből származnak.” (2011. CXCV. törvény 6. § (4) bek.)*

„Finanszírozási bevételek azok közgazdasági jellege szerint:

- *ügyletből származó bevételek, továbbá a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok - kivéve a befektetési jegyek - vásárlásából, értékesítéséből, beváltásából származó bevételek*

- a szabad pénzeszközök betétként való elhelyezése és visszavonása,
- finanszírozási bevételként a költségvetési maradvány, vállalkozási maradvány,
- a költségvetési szerv, fejezeti kezelésű előirányzat bevételi előirányzatainak és kiadási előirányzatainak különbségeként az államháztartás központi alrendszerében központi támogatásként, az államháztartás önkormányzati alrendszerében irányító szervei támogatásként folyósított támogatás kiutalása és fizetési számlán történő jóváírása.”
(2011. CXCV. törvény 6. § (7) bek.)

A következőkben a 2. táblázat adatai alapján az Önkormányzat bevételi forrásait vizsgálok módosított előirányzatok alapján.

2. táblázat: **Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata módosított bevételi előirányzatai, 2017-2020**

Megnevezés	Módosított előirányzat							
	2017		2018		2019		2020	
	Ezer Ft	%	Ezer Ft	%	Ezer Ft	%	Ezer Ft	%
Közhatalmi bevételek	173 243	19,5	224 970	44,9	165 352	31,5	199 741	32,2
Intézményi működési bevételek	43 364	4,9	56 663	11,3	48 410	9,2	63 318	10,2
Működési költségvetési támogatás	78 038	8,8	80 617	16,1	77 003	14,7	75 482	12,2
Kölcsön visszatérülés	1 365	0,2	1 365	0,3	1 365	0,2	1 365	0,2
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	132 500	14,9	63 181	12,6	50 801	9,7	51 200	8,2
Támogatásértékű bevételek	453 835	51,1	74 159	14,8	51 593	9,8	25 609	4,1
Átvett pénzeszközök	4 997	0,6	0	0,0	130 528	24,9	104 309	16,8
Hitelfelvétel	0	0,0	0	0,0	0	0,0	100 000	16,1
Költségvetési bevétel összesen	887 342	100,0	500 955	100,0	525 052	100,0	621 024	100,0

Forrás: Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolóí, 2017-2020

Saját szerkesztés

A 2. táblázat adatai alapján elmondható, hogy a költségvetési bevételek legnagyobb részét (44,9%, 31,5%, 32,2%) a közhatalmi bevételek tették ki a 2018-2020. években. A 2. táblázat adatai alapján a tervezést és az évközi módosítást tekintve a 2017. év kiemelkedőnek mondható. Ennek egyik oka,

hogy a támogatásértékű bevételek 51,1%-ot tettek ki. Fő oka a belvízvédelmi rendszer korszerűsítése pályázat eredményeként elért támogatás. Az egyes bevételi elemeket nézve a módosítást követően a legnagyobb arányt a 2017-es évben a támogatásértékű bevételek (51,1%), 2018-2020. években pedig a közhatalmi bevételek (2018-ban 44,9%, 2019-ben 31,5%, 2020-ban 32,2%) képezték.

A következőkben a 3. táblázat adatai alapján az önkormányzati bevételek teljesítésének változásait vizsgálom.

3. táblázat: **Balatonmárfürdő Község Önkormányzata teljesített bevételei, 2017-2020**

Megnevezés	2017	2018		2019		2020	
	Teljesítés (Ezer Ft)	Teljesítés (Ezer Ft)	Változás az előző évhez képest (%)	Teljesítés (Ezer Ft)	Változás az előző évhez képest (%)	Teljesítés (Ezer Ft)	Változás az előző évhez képest (%)
Működési bevételek	333 611	387 797	116,2	312 680	80,6	370 534	118,5
Felhalmozási bevételek	741 942	474 046	63,9	450 801	95,1	409 393	90,8
Költségvetési bevételek összesen	1 075 553	861 843	80,1	763 481	88,6	779 927	102,2
Finanszírozási bevételek	2 442	2 299	94,1	2 508	109,1	1 773	70,7
Bevételek összesen	1 077 995	864 142	80,1	765 989	88,6	781 700	102,1

Forrás: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolóí, 2017-2020

Saját szerkesztés

A 3. táblázat teljesítési adatait mindig az előző év teljesítési adatához viszonyítom, így dinamikus viszonyszámok alapján elemzem. A táblázat adatai alapján jól látható, hogy a bevételek teljesítése 2018-ban 19,9%-kal, 2019-ben 11,4%-kal csökkent. A 2018. évi csökkenés azzal magyarázható, hogy a 2017-es év a jelentős pályázati támogatások miatt az átlaghoz képest magasabb felhalmozási bevételt eredményezett. A 2019-es évi változás egyik oka a közhatalmi bevételek csökkenése. Ez abból adódik, hogy a 2018-as évben kiemelkedő helyi iparűzési adóbevétellel szemben a 2019-es évben az ebből az adónemből származó bevétel összege kevesebb lett. A bevételek teljesítése a 2020-as évben 2,1%-kal növekedett az előző évhez képest. Ez a növekedés

köszönhető elsősorban az építményadó adómérték (690 Ft/m²/évről 900 Ft/m²/évre változott) emelésének. A finanszírozási bevételek a 2017-2020-as években szinte azonosak.

Helyi adóbevételek

Mivel a költségvetési bevételek legnagyobb része a közhatalmi bevételekből származik, ezen belül is a legjelentősebb a helyi adóbevétel, ezért ezt a bevételi forrást külön kiemelem.

A 4. táblázat a község helyi adóbevételeit mutatja teljesítés szempontjából.

4. táblázat: **Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata teljesített helyi adóbevételei, 2017-2020**

Megnevezés	Teljesítés							
	2017		2018		2019		2020	
	Ezer Ft	%	Ezer Ft	%	Ezer Ft	%	Ezer Ft	%
Építményadó	114 863	68,4	113 411	52,3	112 949	72,4	146 426	76,9
Telekadó	18 256	10,9	17 633	8,1	18 611	11,9	20 017	10,5
Iparüzési adó	17 889	10,7	64 928	30,0	4 155	2,7	23 561	12,4
Idegenforgalmi adó	16 884	10,0	20 878	9,6	20 344	13,0	375	0,2
Helyi adók összesen	167 892	100,0	216 850	100,0	156 059	100,0	190 379	100,0

Forrás: Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolóí, 2017-2020

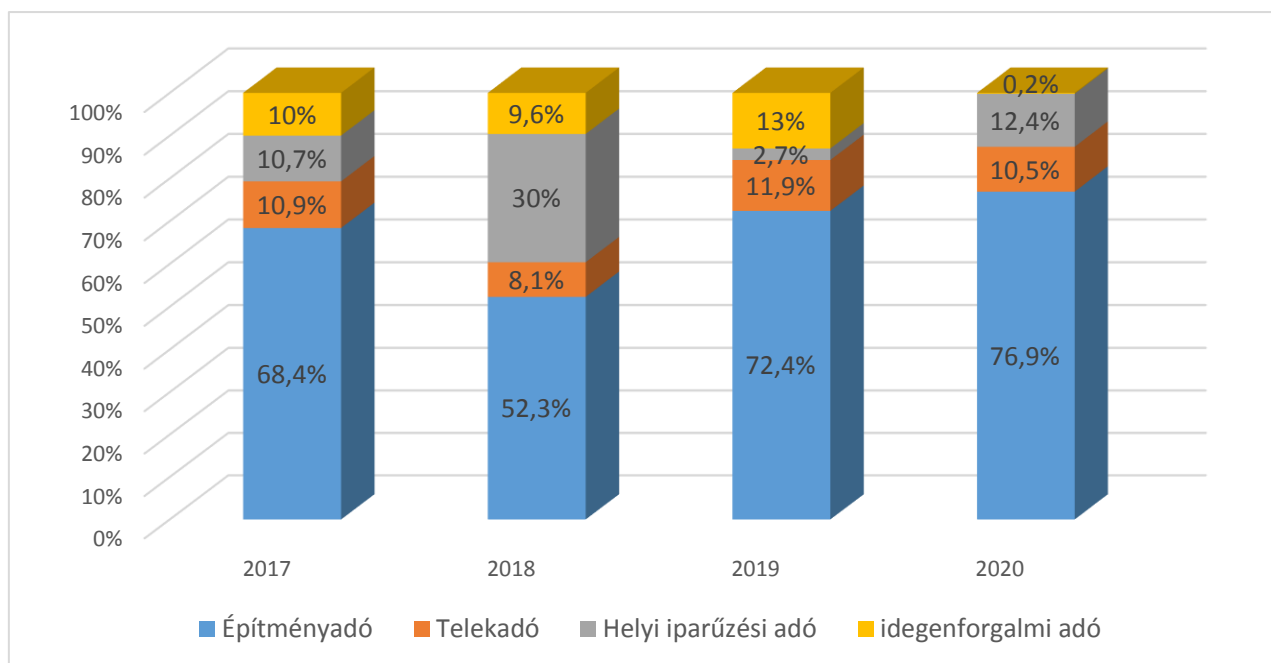
Saját szerkesztés

Az Önkormányzat az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az biztos bevételi forrása legyen. A 4. táblázat adataiból látható, hogy a vizsgált években a helyi adóbevételek változó összeget mutatnak. Ez a helyi iparüzési adó bevételek változásával, illetve a 2020-as évben jelentős összegű idegenforgalmi adó bevétel kiesésével indokolható. Külön kiemelem a helyi iparüzési adó (továbbiakban: HIPA) bevételt. A HIPA bevétel 2017. évi 17 889 E Ft-ról a 2018-as évben 64 928 E Ft-ra emelkedett, ez 3,5-szeres növekedést jelent. Ebben az évben ez az adónem adta az összes adóbevétel 30%-át. Ez azzal indokolható, hogy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás történt a településen: a MÁV vasúthálózat fejlesztése. Mivel előreláthatólag nem volt kiszámítható az építést végző cégek, vállalkozók által fizetendő HIPA pontos összege, előlegkiegészítés címén a várható nettó árbevétel 2%-át az adott év december 20-áig be kellett fizetniük az Önkormányzat HIPA számlájára. A következő, 2019-es évben viszont a jelzett beruházást (amely

a 2018-as évben be is fejeződött) végző vállalkozások által beadott záró HIPA bevallás adatai alapján jelentős nagyságrendű túlfizetések keletkeztek, amely összegek visszautalásra kerültek, így ezek is csökkentették a bevételt. A 2020-as év különleges volt az adóbevételek szempontjából, mivel a településen 30%-os építményadó emelés (690 Ft/m²/évről 900 Ft/m²/évre változott) történt. Az idegenforgalmi adó (továbbiakban: IFA) a 2018-as és a 2019. évi kb. 20 millió forintról szinte nullára csökkent. Ennek az indoka, hogy 2020. április 26-tól a koronavírus járvány miatt bevezetett veszélyhelyzet idejére nem kellett és a mai napig nem is kell megfizetni az IFA-t.

A helyi adóbevételek százalékos megoszlását a 2. ábra szemlélteti.

2. ábra: Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata teljesített helyi adóbevételeinek megoszlása, 2017-2020

Forrás: Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámoló, 2017-2020

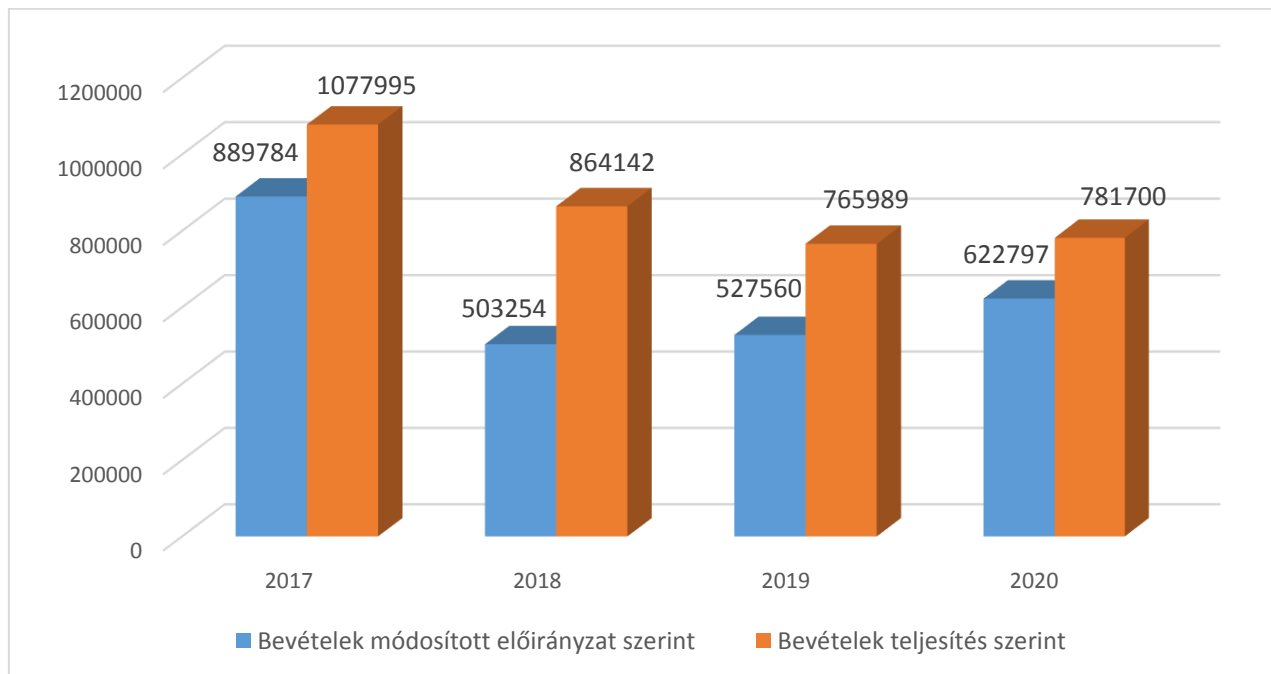
Saját szerkesztés

A helyi adóbevételek legnagyobb arányát az építményadó (68,4%, 52,3%, 72,4%, 76,9%) adja, mivel a településen található üdülők, lakóházak száma a többi adótárgyhoz képest a legtöbb és az utánuk fizetendő építményadó összege a legjelentősebb. Ez az adónem a 2018-as évben a magas HIPA bevétel miatt lett százalékos arányban kevesebb. A 2019-es százalékos megoszlásban az építményadó növekedést mutat, mivel ebben az évben a HIPA bevétel jelentősen csökkent. A 2020-as évben az IFA bevétel kiesés miatt átrendeződtek a helyi adóbevételek arányai. A telekadó bevétel a többi adónemhez képest jelentős változást nem mutat a vizsgált időszakban.

A 3. ábra a módosított bevételi előirányzatok és teljesítésük alakulását mutatja.

3. ábra: A módosított bevételi előirányzatok és teljesítésük alakulása, 2017-2020

(Adatok Ezer Ft-ban)

Forrás: Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolója, 2017-2020

Saját szerkesztés

Az Önkormányzat bevétele mindegyik évben elérte és túl is teljesítette a módosított előirányzatot. Ennek a túlteljesítésnek elsődleges oka, hogy az Önkormányzat nem tudja előre meghatározni a pályázatokon elnyert összeget - mivel a pályázatok beadásakor nem lehet tudni, hogy nyer-e a pályázaton, illetve ha nem 100%-os támogatottságú a pályázat, az elnyert összeg sem tudható előre.

3.3.2. Az Önkormányzat kiadási struktúrája és a feladatellátáshoz kapcsolódó kiadások vizsgálata

Az Önkormányzat költségvetési kiadásai lehetnek: működési kiadások, felhalmozási kiadások, finanszírozási kiadások.

„Működési kiadások - és azok kiemelt előirányzatai - azok közgazdasági jellege szerint:

- a személyi juttatások, amelyek a foglalkoztatottaknak kifizetett illetményből, munkabérből és más juttatásokból, valamint a nem foglalkoztatott természetes személyeknek juttatott más jövedelmek megfizetéséből származnak,

- *a munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó, amelyet a kifizetést teljesítő megfizetni köteles,*
- *a dologi kiadások, amelyek a készletek és szolgáltatások vásárlása, más befizetési kötelezettségek teljesítése, kamatfizetés és más, a működés során keletkező kiadások teljesítéséből származnak,*
- *az ellátottak pénzbeli juttatásai, amelyek a társadalombiztosítási ellátásokból, családi támogatásokból és a természetes személyeknek betegséggel, lakhatással vagy más okból megfizetett ellátási típusú kifizetésekből származnak,*
- *az egyéb működési célú kiadások, amelyek a nemzetközi kötelezettségek teljesítéséből, az államháztartáson belülről vagy kívülről működési célból adott támogatásokból és más ellenérték nélküli kifizetésekből, valamint a más kiemelt előírányzaton nem szerepeltethető működési jellegű kiadásokból származnak. (2011. CXCV. törvény 6. § (5) bek.)*

„Felhalmozási kiadások - és azok kiemelt előírányzatai - azok közgazdasági jellege szerint:

- *a beruházások, amelyek az ingatlanok, tárgyi eszközök és más tartósan használt eszközök megszerzéséből, részesedések és befektetési jegyek megszerzéséhez vagy növeléséhez kapcsolódó kiadások teljesítéséből származnak,*
- *a felújítások, amelyek a tartósan használt eszközök felújításának kiadásaiból származnak,*
- *az egyéb felhalmozási célú kiadások, amelyek az államháztartáson belülről vagy kívülről felhalmozási célból adott támogatásokból és más ellenérték nélküli kifizetésekből származnak. (2011. CXCV. törvény 6. § (6) bek.)*

„Finanszírozási kiadások azok közgazdasági jellege szerint:

- *ügyletből származó kiadások, továbbá a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok - kivéve a befektetési jegyek - vásárlásából, értékesítéséből, beváltásából származó kiadások,*
- *a szabad pénzeszközök betétként való elhelyezése és visszavonása,*
- *finanszírozási bevételként a költségvetési maradvány, vállalkozási maradvány,*
- *a költségvetési szerv, fejezeti kezelésű előírányzat bevételi előírányzatainak és kiadási előírányzatainak különbségeként az államháztartás központi alrendszerében központi támogatásként, az államháztartás önkormányzati alrendszerében irányító szervei támogatásként folyósított támogatás kiutalása és fizetési számlán történő jóváírása. (2011. CXCV. törvény 6. § (7) bek.)*

Az 5. táblázat adatai szemléltetik az Önkormányzat módosított kiadási előirányzatait.

5. táblázat: **Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata módosított költségvetési kiadási előirányzatai, 2017-2020**

Megnevezés	Módosított előirányzat							
	2017		2018		2019		2020	
	Ezer Ft	%	Ezer Ft	%	Ezer Ft	%	Ezer Ft	%
Személyi juttatás	68 434	6,2	69 668	7,4	73 585	8,9	94 650	10,9
Munkaadót terhelő járulékok	15 661	1,4	14 222	1,5	14 431	1,7	16 754	1,9
Dologi kiadás	189 428	17,1	228 010	24,3	179 575	21,7	213 204	24,6
Ellátottak pénzbeli juttatásai	3 382	0,3	3 565	0,4	3 690	0,4	4 145	0,5
Fejlesztési kiadás	548 687	49,7	340 677	36,3	406 721	49,1	420 110	48,6
Egyéb kiadás	118 425	10,7	65 217	7,0	77 281	9,3	50 137	5,8
Pénzforgalom nélküli kiadás	161 021	14,6	216 656	23,1	74 077	8,9	66 407	7,7
Költségvetési kiadás összesen	1 105 038	100,0	938 015	100,0	829 360	100,0	865 407	100,0

Forrás: Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámoló, 2017-2020

Saját szerkesztés

Az 5. táblázat alapján a tervezést, valamint az évközi módosítást tekintve elmondható, hogy a vizsgált években a költségvetési kiadások nagy részét (49,7%, 36,3%, 49,1%, 48,6%) a fejlesztési kiadások tették ki. Személyi juttatások, valamint az ellátottak pénzbeli juttatásai évről-évre növekedtek. A személyi juttatások növekedésének az oka, hogy a törvényi előírás szerinti kötelező minimálbér-, és garantált bérminimum- emelés, valamint a nyári szezonban plusz munkaerőfelvétel történt. A szezonális időszakban szükség van további határozott idejű munkaszerződéssel foglalkoztatott munkavállalók felvételére a zöldterületek gondozására, a közterületek karbantartására, valamint a strandokon a kiszolgáló személyzet állományának bővítésére. A pénzforgalom nélküli kiadás tekintetében a 2018-as év kimagaslik, mivel a többi évhez képest magasabb volt a tartalék összege.

A következőkben a 6. táblázat adatai alapján az önkormányzati kiadások teljesítésének változásait vizsgálom.

6. táblázat: **Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata költségvetési kiadásai teljesítése, 2017-2020**

Megnevezés	2017	2018		2019		2020	
	Teljesítés (Ezer Ft)	Teljesítés (Ezer Ft)	Változás az előző évhez képest (%)	Teljesítés (Ezer Ft)	Változás az előző évhez képest (%)	Teljesítés (Ezer Ft)	Változás az előző évhez képest (%)
Működési kiadás	278 723	305 113	109,5	297 132	97,4	254 865	85,8
Felhalmozási kiadás	262 199	253 986	96,9	295 178	116,2	179 164	60,7
Költségvetési kiadás összesen	540 922	559 099	103,4	592 310	105,9	434 029	73,3
Finanszírozási kiadás	2 312	3 243	140,3	2 498	77,0	2 708	108,4
Kiadás összesen	543 234	562 342	103,5	594 808	105,8	436 737	73,4

Forrás: Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámoló, 2017-2020

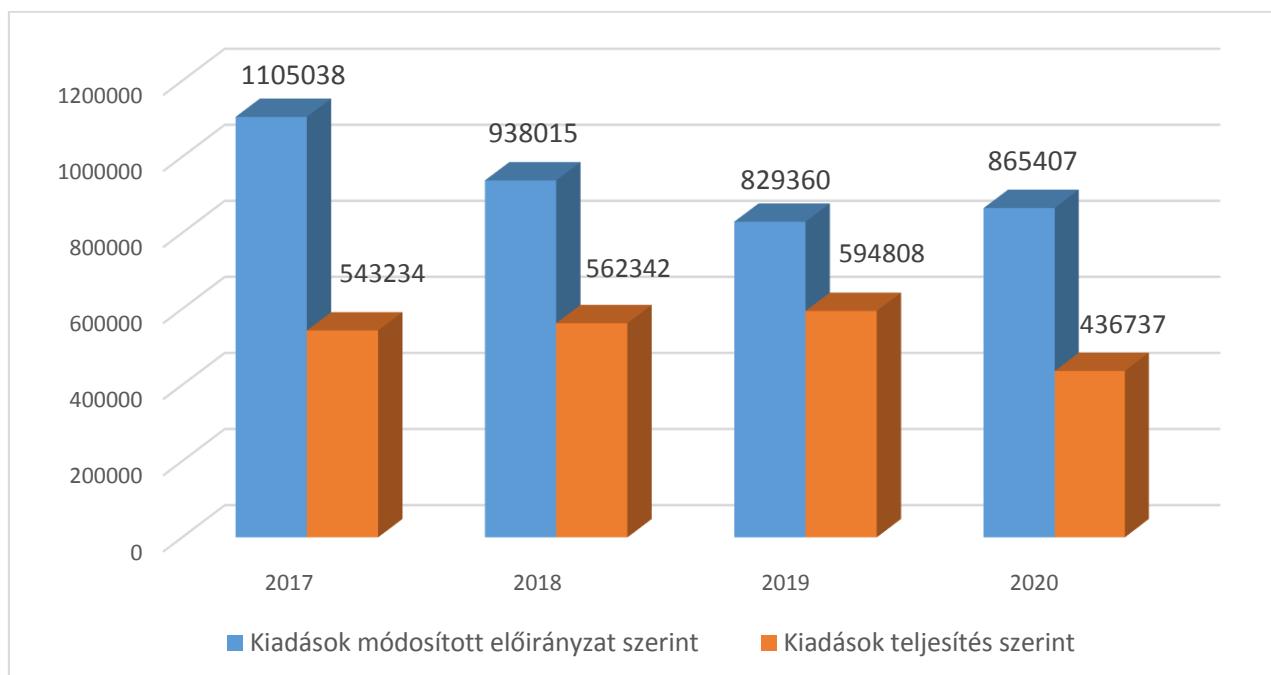
Saját szerkesztés

A 6. táblázat teljesítési adatait mindig az előző év teljesítési adatához viszonyítom, így dinamikus viszonyszámok alapján elemzem. A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy a kiadások teljesítése 2018-ban 3,5%-kal, 2019-ben 5,8%-kal növekedett. A növekedés oka, hogy a személyi juttatások, a dologi kiadások, valamint a beruházási kiadások növekedtek. A kiadások teljesítése 2020-ban 26,6%-kal csökkent, a legnagyobb mértékben a felhalmozási kiadások tekintetében, mivel a tervezett beruházások és felújítások áthúzódtak a 2021-es évre. A finanszírozási kiadások a 2017-2020-as években szinte azonos számokat mutatnak.

A 4. ábra a módosított kiadási előirányzatok és teljesítésük alakulását mutatja.

4. ábra: A módosított kiadási előirányzatok és teljesítésük alakulása, 2017-2020

(Adatok Ezer Ft-ban)

Forrás: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolóí, 2017-2020

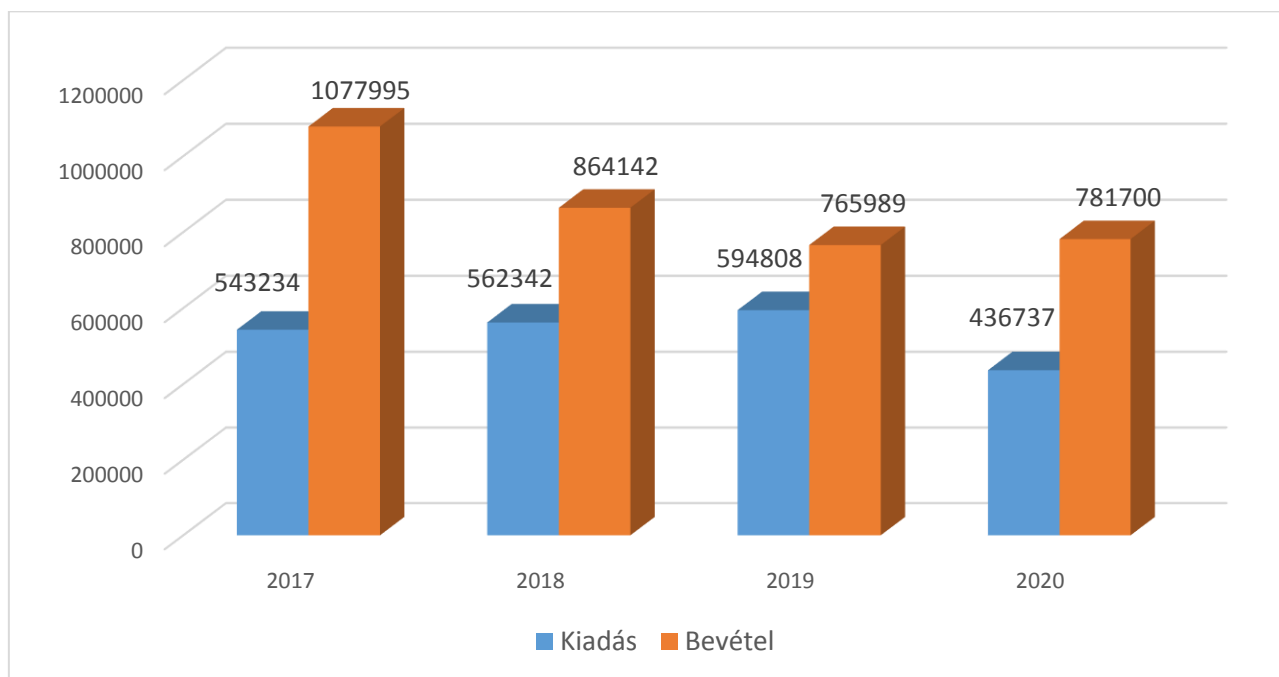
Saját szerkesztés

Az Önkormányzati kiadások módosított előirányzatai és teljesítései között jelentősebb különbség van, mivel az Önkormányzat a kiadásait nem tudja előre meghatározni, ugyanis a tervezést és a tényadatot befolyásolják a pályázati lehetőségek, a pályázatok eredményessége. A pályázati támogatások elmaradása, vagy tervezett fejlesztés megghiúsulása, a következő évre, évekre történő áthúzódása miatt keletkezett többnyire ez a nagymértékű különbség. A 2020-as évben hozzájárult a jelentősebb különbséghez a koronavírus járvány is, amely miatt az Önkormányzat rendezvényei nem valósultak meg; továbbá ebben az évben a Rákóczi Ferenc utca rekonstrukciós munkái folytatódtak, de a forgalomba helyezésre csak 2021-ben kerül sor.

A teljesített bevételek és kiadások alakulását az 5. ábra mutatja.

5. ábra: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata teljesített bevételek és kiadások alakulása, 2017-2020

(Adatok Ezer Ft-ban)

Forrás: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámolója, 2017-2020

Saját szerkesztés

Az 5. ábra adatai alapján látható, hogy a bevételek aránya minden évben magasabb volt, mint a kiadások aránya. Az a tény, hogy az Önkormányzat képes megfelelően gazdálkodni az erőforrásaival alátámasztja azt, hogy gazdálkodási tevékenysége pozitívként könyvelhető el. Ez az Önkormányzat felelős gazdálkodásának, az eredményes pályázati bevételeknek, valamint az ésszerűség határain belüli költségcsökkentéseknek köszönhető.

3.3.3. Pénzmaradvány vizsgálata

„Maradvány: a költségvetési év során a bevételek és kiadások különbözete, amely az alaptevékenység bevételei és kiadásai tekintetében a költségvetési maradvány, a vállalkozási tevékenység bevételei és kiadásai tekintetében a vállalkozási maradvány.” (2011. évi CXCV. törvény 1. §. 17. pont)

Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzatánál a pénzmaradvány összegét az adott év december 31-i állapotnak megfelelő pénztár számla egyenlege és a bankszámlák egyenlegének összege (összefoglaló néven: pénzkészlet) adja. Ez az összeg azonban nem egyenlő az adott évi költségvetési beszámolójában szereplő maradvány összegével, mivel a törvény szerint vannak módosító tételek, amik növelik, vagy csökkentik a pénzmaradvány összegét.

Növelő tételek lehetnek:

- forgótőke elszámolás (a Kincstárnak kell utalni a bérekből előre elutalt letiltásokra, ez az összeg a Kincstárnál van, és bármikor visszakaphatja az Önkormányzat, ha nincs letiltás, ezért növeli a maradványt),
- előlegre kifizetett összegek (ami a következő évben rendeződik, bekerül a beruházási kiadások közé, de már pénzmozgás nélkül, így növeli a maradványt).

Csökkentő tételek lehetnek:

- helyi adó túlfizetés (az adózók bármikor kérhetik ezen összegek visszautalását, ezért ez az összeg csökkenti a maradványt),
- mást megillető gépjárműadó (az összeget teljes egészében tovább kell utalni az Államkincstár felé, ezért ez az összeg csökkenti a maradványt),
- egyéb kapott előlegek (előlegként kapta az Önkormányzat, melyet vissza kell fizetniük, ezért csökkenti a maradványt),
- letétek, biztosítékok (pl. bármely beruházás esetében a munkát végző vállalkozás jótállást vállal, melyre biztosítékot fizetett. Ez az összeg csökkenti a maradványt, mivel meghatározott idő múlva vissza kell fizetni, ha az adott munkával minden rendben van).

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Áhsz.) szabályozza a pénzmaradvány elszámolását. Ez a Korm. rendelet 2020. 12. 29-től átmeneti rendelkezéssel egészült ki, amely meghatározza, hogy amennyiben a korábbi években a könyvelés helytelenül, tévesen történt, vagy az átmeneti szabályokat figyelmen kívül hagyták, és ezekből eltérés mutatkozott, lehetőség nyílt a maradvány helyesbítésére. Ez a rendelkezés egyszeri lehetőséget adott az önkormányzatoknak a módosításra.

A 7. táblázat tartalmazza a pénzmaradvány összegét.

7. táblázat: **Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata pénzmaradványának alakulása, 2017-2020**

Megnevezés	2017.	2018.	2019.	2020.
	Ezer Ft	Ezer Ft	Ft	Ft
Záró pénzkészlet 12.31.	509 841	377 007	246 118 084	334 695 032
Növelő tételek (+)	n.a ¹	n.a ¹	n.a ¹	18 081 925
Csökkentő tételek (-)	n.a ¹	n.a ¹	n.a ¹	7 813 826
Maradvány összesen	434 761	301 800	321 180 880	344 963 131

Forrás: Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámoló, 2017-2020

Saját szerkesztés

Az Áhsz. szabályozásainak megfelelő könyvelés után megállapítható lett a pénzmaradványt növelő és csökkentő tételek pontos összege. A korábbi években a módosító tételeknél azért nincs adat, mert nem volt konkrétan ismert, hogy ezen tételek miből adódnak össze.

Külön kiemelem a 2019. évi pénzmaradvány levezetését az utólagos korrekció alapján a később ismertté vált adatokkal. Ezt tartalmazza a 8. táblázat.

8. táblázat: **Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata pénzmaradványának levezetése, 2019**

Megnevezés	Ft
Korrekció előtt	321 180 880
Záró pénzkészlet	246 118 084
Növelő tételek (+)	80 000
Csökkentő tételek (-)	3 488 671
Maradvány összesen a korrekció után	242 709 413
Jogsabályi változás miatti eltérés	-78 471 467

Forrás: Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata éves költségvetési beszámoló, 2017-2020

Saját szerkesztés

Az utólagos korrekció miatti 78.471.467 forintos (24,4%-os) eltérést módosításként könyvelni kellett a tartalék (kiadási oldal) terhére a 2020. évi költségvetésben.

¹ n.a. = nincs adat

4. Balatonmárfürdő Község Önkormányzata 2021. évi költségvetési pozíciója

Mint az ország összes önkormányzata, Balatonmárfürdő Község Önkormányzata is nehéz pénzügyi helyzetben van, hisz a jelenleg is érvényben lévő – a koronavírus járvány miatti – veszélyhelyzetben nehéz előre tervezni mind a bevételekkel, mind pedig a kiadásokkal. Bevételekiesés az önkormányzatoknál a következőkből adódik: a kormány „közös teherviselésre” hivatkozva von el forrásokat, kezdve a gépjárműadóval, valamint a HIPA részleges megvonásával, az IFA felfüggesztéséig.

Balatonmárfürdő Község Önkormányzata 2021. évben is a biztonságos gazdálkodásra törekszik a költségvetésében. A biztosan tervezhető bevételekkel határozta meg a kiadások körét. A nyári idegenforgalmi szezon alakulása befolyásolja a helyi vállalkozások és az Önkormányzat gazdasági lehetőségeit.

A 2021. évi 324 513 ezer Ft költségvetési bevétel mellett 749 476 ezer Ft költségvetési kiadással számolnak. Ez azt jelenti, hogy a tervezett költségvetési hiány összege 424 963 ezer Ft (56,7%), melynek finanszírozását az előző évi maradványból (belső finanszírozás), valamint hitelfelvétellel (külső finanszírozás) biztosítja az Önkormányzat.

A főbb tervezett bevételek és kiadások megnevezése után a zárójelben lévő, a 2021. évi költségvetésben szereplő összegek láthatóak.

Közhatalmi bevételek esetében (171 250 ezer Ft) a 2021. évi tervezett összeg 10%-kal kevesebb, mint az előző évi, betudható ez annak, hogy ebben az évben idegenforgalmi adó bevétellel nem számol az Önkormányzat, és a helyi iparüzési adóbevétel is előreláthatólag a tavalyi összegnek a fele lesz. Ennek az az oka, hogy a Kormány döntése alapján a kis-, közép- és mikro vállalkozások esetében a HIPA mértéke 1%-ra csökkent a 2% helyett.

Intézményi működési bevételek vonatkozásában (81 370 ezer Ft) a tavalyi évben az ebből a bevételi elemből befolyt összeghez képest az idén több mint 40%-kal fognak várhatóan növekedni. A bérleti díjakat és az intézményi ellátási díjakat emelte a képviselő-testület.

Működési költségvetési támogatás (44 337 ezer Ft) 40%-kal csökkent a 2020. évi tényleges összeghez viszonyítva. A csökkenés oka a kiegészítő támogatások előre nem látható összege.

Támogatásértékű bevételek (27 556 ezer Ft) tekintetében nem tapasztalható nagymértékű változás az előző évhez képest. Ezek a várható bevételek a pályázati forrásokból adódnak.

Személyi juttatások (86 159 ezer Ft) tervezett összege elenyésző százalékban növekedett a 2020. évi tényleges összeghez képest.

Munkaadót terhelő járulékok (12 927 ezer Ft) tervezett összege szinte megegyezik a tavalyi évi tényleges összeggel.

Dologi kiadások (189 541 ezer Ft) esetében jelentős mértékű, 65%-os növekedés figyelhető meg a tervezésben, ami abból adódik, hogy emelkedtek a fizetendő közműszolgáltatások (víz, villany, hulladékszállítás, internet) díjai, az igénybevett szolgáltatások költségei (pl. a jelenleg is folyó nagy beruházás tervezési költsége), a gépjárművek üzemeltetési, karbantartási költségei, közterület üzemeltetés, áfa.

Ellátottak pénzbeli juttatásai (4 560 ezer Ft) tervezett összege egyezőséget mutat a 2020. évi tervezett összeggel. Ebbe a kiadási tételbe tartozik pl. a szociális segély összege is. Ezen kiadások esetében minden évben túltervezés van, mivel nem lehet pontosan meghatározni az erre elszámolásra kerülő összeget.

Fejlesztési kiadások (311 282 ezer Ft), melyek a beruházásokat és a felújításokat foglalja magába, több mint 70%-os növekedést mutat az előző évi végleges összeghez képest. Jelentősebb mértékű a növekedés a felújítási kiadások terén, ide tartozik a két legnagyobb felújítás: Balatonmáriafürdő község legforgalmasabb utcájának, a Rákóczi Ferenc utcának az átépítése, parkoló, járda építése, illetve a strandok fejlesztése és az épületek felújítása. A beruházások esetében a közvilágítás korszerűsítésére, és szintén a strandok fejlesztésére, épületek felújítására, a szolgáltatások minőségének javítására fordított kiadások a jelentősek.

Egyéb kiadások (38 697 ezer Ft) közé tartozik többek között a támogatási célú működési kiadások, működési célú pénzeszköz átadás. Ilyen jellegű kiadás a 2020. évi tényleges összeghez képest csökkent a 2021. évi tervezettel szemben.

Pénzforgalom nélküli kiadások (86 310 ezer Ft) a 2020. évi módosított előirányzathoz képest 30%-os növekedést mutat a 2021. évi tervezett összeg. Ebbe a jellegű kiadási tételbe tartozik az Önkormányzat működési kiadásaira számolt tartalék, az általános tartalék elemi kár esetére, amit a polgármester döntése alapján lehet felhasználni, illetve szabad felhasználású tartalék.

Fejlesztési hitel visszafizetés (20 000 ezer Ft) kiadás csak 2021-ben jelenik meg, ugyanis a 2020-as évben ilyen jellegű kiadása nem volt az Önkormányzatnak.

Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata költségvetésének elkészítése során csak a szükséges bevételekkel és kiadásokkal számoltak, megtartva az egyensúlyt ezek között és megfelelően kihasználva a fejlesztések lehetőségét. A folyamatosan csökkenő állami támogatások pótlására az önkormányzatok célja a saját bevételeik növelése. Az Önkormányzat képviselő-testülete minden évben arra törekszik, hogy a már megszokott működési, ellátási színvonalat fenntartsa.

5. Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata gazdálkodása vizsgálatának összefoglaló értékelése

Záródolgozatomban Balatonmáriaifürdő Község Önkormányzata gazdálkodásának vizsgálatát végeztem el a 2017-2020-as évekre vonatkozóan. Témaválasztásomat az érdeklődés indokolta, hogy megismerhessem a lakóhelyem pénzügyi helyzetét, a település fejlődésének mozgatórugóit. Vizsgálatom során alapul szolgáltak az éves költségvetési beszámolók. Az önkormányzatok esetében az éves költségvetés alapján kell folytatni a gazdálkodást. Az Önkormányzat a bevételi és kiadási előirányzatokat meghatározza a költségvetésének tervezése során, az előirányzatok teljesítését a zárszámadás mutatja meg a költségvetési évet követő évben.

Az elmúlt 4 év beszámolóit vizsgálva megállapítottam, hogy jelentős hányadot képviselnek a helyi adóbevételek (15,6%, 25,1%, 20,4%, 24,4%) és a különböző pályázati források (18,7%, 29,4%, 37,2%, 22,9%).

A teljesített költségvetési bevételek csökkenést mutatnak, azonban még így is jóval túlteljesítik a módosított előirányzatot (2017-ben 121,2%, 2018-ban 171,7%, 2019-ben 145,2%, 2020-ban 125,5%). A költségvetési kiadások tekintetében kismértékű növekedés figyelhető meg, azonban az előirányzatoknál jóval kevesebb (2017-ben 50,8%, 2018-ban 40,1%, 2019-ben 28,3%, 2020-ban 49,5%) az Önkormányzat tényleges kiadása. A bevételi főösszeg a vizsgált években több mint a kiadási főösszeg, amiből megállapítható, hogy az Önkormányzat megfontoltan, felelősen és jól gazdálkodik az erőforrásaival, kihasználja a pályázati forrásokat, hogy fejlessze, élhetőbbé és szebbé tegye a települést. A 2017-2020. években az Önkormányzat több fejlesztési és felújítási munkálatokra kiírt pályázatot megnyert, amelyek 100%-os támogatottságúak voltak. Az Önkormányzat pénzügyi helyzetét az is javította, hogy ezen pályázatokhoz nem kellett önerőt biztosítania.

Az Önkormányzat tovább tudná növelni a bevételeit a jelenlegi csónakkikötő helyeinek bővítésével, és a tulajdonában lévő horgászcsónakok, illetve kajakok bérbeadásával.

Vitorlásokat befogadó kikötő létrehozásával az Önkormányzat még tovább tudná növelni a bevételeit. Még akár egy kisebb kikötő építése is hosszútávú biztos bevételi forrást adna az Önkormányzat számára. Az Önkormányzatnak a turisztikai vonzerejét is fejlesztenie kell. Azt kell éreznie az itt lakóknak és a községbe látogatóknak, hogy Balatonmáriaifürdő egy olyan hely, ahol az emberek szívesen élnek. Ezt az érzést minden korosztály számára kínált programok szervezésével, szórakozási lehetőségekkel is erősíthetik.

Az Önkormányzat törekszik arra – ami a vizsgált években sikerült is -, hogy a célkitűzéseit hitelfelvétel nélkül valósítsa meg, és továbbra is optimálisan használja fel az erőforrásait az észszerű működés és fejlesztés érdekében.

Irodalomjegyzék

Szakirodalom:

1. **DEMETER** Péter (és mások): Az önkormányzatok pénzügyei. Budapest: Perfekt, 2011. ISBN 978 963 394 798 2
2. **FOGARASI** József (és mások): A helyi önkormányzatok. Budapest: HVG-ORAC Lap- és Tankönyvkiadó Kft., 2010. ISBN 978 963 258 108 8
3. **LENTNER** Csaba: Közigazgatási Szakvizsga/Jegyzet. Budapest: NKE Szolgáltató Nonprofit Kft., 2015. ISBN 978 615 5527 35 7
4. **LENTNER** Csaba: Közpénzügyek és államháztartástan. Budapest: Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó Zrt., 2013. ISBN 978 615 5344 38 1
5. **SZAMKÓ** Józsefné – Sándorné Új Éva: Segédlet az államháztartási könyvviteli szolgáltatást végzők továbbképzéséhez 2019. Budapest: Wolters Kluwer Hungary Kft., 2019. ISBN 978 963 295 831 6

Internetes források:

6. Benczes István – Kutasi Gábor: Költségvetési pénzügyek [digitális kiadás.] Budapest: Akadémiai Kiadó, 2016. <https://doi.org/10.1556/9789630598422> Letöltés: 2021.03.14.
Hozzáférés: https://mersz.hu/hivatkozas/dj177kp_6_p1#dj177kp_6_p1
7. Nagylaki Csilla: Közigazgatási Szakvizsga [elektronikus dok.]. PPT fájl. Letöltés: 2021.03.20.
Hozzáférés:
https://kti.uni-nke.hu/document/vtkk-uni-nke-hu/szv_diasor_3_modul_2020.pptx
8. Államháztartási ismeretek: 3. fejezet. Letöltés: 2021.03.21. Hozzáférés:
http://sztzs.szigbp.hu/pedszakv/jegyzet/eloado/Kozigazgatasi_jog/3_fejezet_Allamhaztarsi_ismeretek.doc
9. Vas András: A Balatonra menekültek a vírus elől [online]. Megjelent: Népszava hírportál, 2021.03.29. 08.20. Megtekintve: 2021.03.30. Hozzáférés:
https://nepszava.hu/3114596_a-balatonra-menekultek-a-virus-elol
10. Magyar Államkincstár: A helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai [online]. Letöltés: 2021.03.30. Hozzáférés: <http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/nem-lakossagi-ugyfelek/helyi-onkormanyzatok-mukodesi-celu-koltsegvetesi-tamogatasai>
11. Magyar Államkincstár: A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása [online]. Letöltés: 2021.03.30. Hozzáférés:
http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/nem-lakossagi-ugyfelek/normativ_hozzajarulas

12. Magyar Államkincstár: Helyi önkormányzatok felhalmozási célú kiegészítő támogatásai [online]. Letöltés: 2021.03.30. Hozzáférés: <http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/nem-lakossagi-ugyfelek/helyi-onkormanyzatok-felhalmozasi-celu-koltsegvetesi-tamogatasai>
13. Balatonmáriafürdő Község honlapja: 3B Turisztikai Egyesület [online]. Letöltés: 2021.04.11. Hozzáférés: <https://www.balatonmariafurdo.hu/project/3-b-turisztikai-egyesulet>
14. Nemzeti Jogszabálytár: Balatonmáriafürdő Község Önkormányzat Képviselő-testületének 17/2013. (VIII.27.) önkormányzati rendelete a közterület filmforgatás célú hasznosításáról [online]. Letöltés: 2021.04.17. Hozzáférés: <https://or.njt.hu/önkormányzati-rendelet/203334>
15. Nemzeti Jogszabálytár: Balatonmáriafürdő Község Önkormányzat Képviselő-testülete 10/2021. (V.21.) önkormányzati rendelete a települési támogatásokról, a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról [online]. Letöltés: 2021.04.17. Hozzáférés: <https://or.njt.hu/önkormányzati-rendelet/202557>

Jogszabályok:

16. Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
17. 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
18. 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
19. 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről

Egyéb források:

20. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzat Képviselő-testülete 18/2019. (X.24.) önkormányzati rendelete a képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról
21. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata Képviselő-testülete 14/2018. (V.15.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2017. évi zárszámadásáról
22. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata Képviselő-testülete 12/2019. (V.15.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2018. évi zárszámadásáról
23. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata Képviselő-testülete 20/2020. (VI.23.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2019. évi zárszámadásáról
24. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata Képviselő-testülete 9/2021. (V.21.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2020. évi zárszámadásáról
25. Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata Képviselő-testülete 3/2021. (III.3.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2021. évi költségvetéséről

Ábrajegyzék

1. ábra: Az államháztartás felépítése	4
2. ábra: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata teljesített helyi adóbevételeinek megoszlása, 2017-2020	19
3. ábra: A módosított bevételi előirányzatok és teljesítésük alakulása, 2017-2020	20
4. ábra: A módosított kiadási előirányzatok és teljesítésük alakulása, 2017-2020	24
5. ábra: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata teljesített bevételek és kiadások alakulása, 2017-2020	25

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Balatonmárfürdő község SWOT elemzése	10
2. táblázat: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata módosított bevételi előirányzatai, 2017-2020.....	16
3. táblázat: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata teljesített bevételei, 2017-2020	17
4. táblázat: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata teljesített helyi adóbevételei, 2017-2020	18
5. táblázat: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata módosított költségvetési kiadási előirányzatai, 2017-2020.....	22
6. táblázat: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata költségvetési kiadásai teljesítése, 2017-2020.....	23
7. táblázat: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata pénzmaradványának alakulása, 2017-2020	27
8. táblázat: Balatonmárfürdő Község Önkormányzata pénzmaradványának levezetése, 2019 ..	27

Mellékletek jegyzéke

- 1. melléklet:** Az önkormányzati jogok
- 2. melléklet:** A helyi önkormányzatok ellátandó feladatai
- 3. melléklet:** A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása, működési és felhalmozási célú költségvetési támogatása, vis maior támogatása

Melléletek

1. melléklet: Az önkormányzati jogok

A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között

a) rendeletet alkot;

b) határozatot hoz;

c) önállóan igazgat;

d) meghatározza szervezeti és működési rendjét;

e) gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat;

f) meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik;

g) e célra felhasználható vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat;

h) dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről;

i) önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetések és elismerő címeket alapíthat;

j) a feladat- és hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat;

k) szabadon társulhat más helyi önkormányzattal, érdek-képviselési szövetséget hozhat létre, feladat- és hatáskörében együttműködhet más országok helyi önkormányzatával, és tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek;

l) törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol. (Magyarország Alaptörvénye 32. cikk. (1) bek.)

2. melléklet: A helyi önkormányzatok ellátandó feladatai

„A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

- 1. településfejlesztés, településrendezés;*
- 2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);*
- 3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;*
- 4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;*
- 5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);*
- 6. óvodai ellátás;*
- 7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;*
- 8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;*
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;*
- 9. lakás- és helyiséggazdálkodás;*
- 10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;*
- 11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;*
- 12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;*
- 13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;*
- 14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;*
- 15. sport, ifjúsági ügyek;*
- 16. nemzetiségi ügyek;*
- 17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;*
- 18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;*
- 19. hulladékgazdálkodás;*
- 20. távhőszolgáltatás;*

21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.” (Mötv. 13. § (1) bek.)

3. melléklet: A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása, működési és felhalmozási célú költségvetési támogatása, vis maior támogatása

A helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai:

1. Lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatása
2. A kéményseprő-ipari közszolgáltatás helyi önkormányzat általi ellátásának támogatása
3. A kötelezően ellátandó helyi közösségi közlekedési feladat támogatása
4. Önkormányzatok rendkívüli támogatása
5. A települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatása

(Magyar Államkincstár, 2021)

A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása:

1. A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása
2. A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása
3. A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása
4. A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása
5. Önkormányzati szolidaritási hozzájárulás

(Magyar Államkincstár, 2021)

Helyi önkormányzatok felhalmozási célú kiegészítő támogatásai:

1. Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések (intézmények, belterületi utak, járdák, infrastruktúra fejlesztése, felújítása)
2. Vis maior támogatás: természeti károkból adódó szükséges védekezéssel összefüggő kiadások részbeni vagy teljes megtérítése.

(Magyar Államkincstár, 2021)

PANNON EGYETEM Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg

NYILATKOZAT

Alulírott, **KIRÁLY ÁKOS** nyilatkozom, hogy a zárdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját munkám eredményei.

Tudomásul veszem, hogy a dolgozat elektronikus formátuma szerzői jogtisztaságának ellenőrzésére az Egyetem szoftveres ellenőrzést (plágiumszűrést) végezhet és ennek eredményét a dolgozat értékelésében felhasználhatja.

Tudomásul veszem, hogy a dolgozat elektronikus formátuma az Egyetem repozitóriumában kerül elhelyezésre és a hatályos jogszabályok, intézményi szabályzatok szerint, valamint a szerzői rendelkezésnek megfelelően biztosítható a kutatási célú hozzáférés. A dolgozat elektronikus formátumának metaadatai – ide értve a szerzői összefoglalót is – nyilvánosak.

Zalaegerszeg, 2021. május 27.

Király Ákos s.k.

---

hallgató aláírása

PANNON EGYETEM

Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg

ÖSSZEFOGLALÁS (benyújtandó két példányban)

Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata gazdálkodásának vizsgálata a 2017-2020. években

---

Király Ákos

Nappali tagozat, Pénzügy és számvitel felsőoktatási szakképzés, vállalkozási szakirány

Záródolgozatomban Balatonmáriafürdő Község Önkormányzata gazdálkodásának vizsgálatát végeztem el a 2017-2020-as évekre vonatkozóan. Záródolgozatom célja az volt, hogy átfogó képet kapjak az Önkormányzat gazdálkodásáról, a tervezett feladatok teljesüléséről, továbbá a COVID-19 járvány gazdaságra gyakorolt hatásairól, arról hogyan befolyásolta a fejlesztések megvalósítását, a bevételek alakulását.

Záródolgozatomat először az elméleti, a szakmai háttér bemutatásával kezdtem, amelyben az államháztartással, azon belül pedig az államháztartás két alrendszerével, és az alrendszerek közötti kapcsolatok bemutatásával foglalkoztam. Mivel a két alrendszer szorosan összefügg, ezért volt szükséges azok részletesebb bemutatására. Itt kitértem a helyi önkormányzatok feladat- és hatásköreire, valamint a kötelező és önként vállalt feladatokra.

Balatonmáriafürdő község gazdasági szerepének rövid bemutatása után ismertettem az Önkormányzat tevékenységét és szervezeti felépítését. Ezen belül részletesen áttekintettem a képviselő-testület, a bizottság, a polgármester, az alpolgármester, a jegyző feladatait, és az Önkormányzat társulásait.

Majd Balatonmáriafürdő Község Önkormányzatának gazdálkodását vizsgáltam a 2017-2020. évek költségvetési rendeletei áttanulmányozásával, a bevételek és kiadások alakulását elemeztem táblázatok és ábrák segítségével. A költségvetés tervezése, elkészítése során a két legfontosabb

jogszabályt kell figyelembe venni, ezek pedig az Áht. és az Möt. ide vonatkozó rendelkezései. Ezeken felül az önkormányzatok rendelkeznek saját, belső szabályzatokkal is, amelyek az adott település sajátosságait veszik figyelembe.

A tervezést és az évközi módosítást tekintve megállapítottam, hogy a bevételeknél a közhatalmi bevételek, a kiadásoknál a fejlesztési kiadások tették ki a költségvetési összeg nagy részét. A teljesített elemzések során mindig az adott év teljesítését viszonyítottam az előző év teljesítéséhez, így dinamikus viszonyszámok alapján elemeztem. A teljesített költségvetési bevételek 2017-2019. között csökkenést, 2020-ban pedig növekedést mutatnak, aminek az oka a külön elemzett helyi adóbevételek változásának alakulása. A költségvetési kiadások 2017-2019. között növekedést, 2020-ban pedig csökkenést mutatnak. Ezt a változást a dologi kiadások, a személyi juttatások, illetve a beruházási kiadások növekedése, 2020-ban pedig a bevezetett veszélyhelyzet miatt a tervezett beruházások meg nem valósulása, vagy 2021. évre való áthúzódása okozta. A harmadik elemzési szempontom a módosított előirányzatok és a teljesítések szerinti összehasonlítás volt. Az Önkormányzat bevételeinek teljesítése a vizsgált években túlteljesítette a módosított előirányzatot, mivel a pályázatokon elnyerhető összeg előre nem volt meghatározható. Az Önkormányzati kiadások módosított előirányzatai és teljesítése között jelentős eltérés van, ennek oka a fejlesztési és a dologi kiadások túltervezése.

A koronavírus járvány hatásaként a mai gazdasági helyzet bizonytalan, mely befolyásolja a költségvetés tervezését. Összeségében tehát elmondható, hogy Balatonmáriafürdő egy fejlődő, lehetőségeivel jól gazdálkodó település, ahol a kiadások aránya kevesebb a bevételeknél.

Összegezve megállapítható, hogy Balatonmáriafürdő község vezetése saját forrásaira próbál támaszkodni, naprakészen figyelemmel kíséri a pályázatok kiírását, azokon sikeresen részt vesz, minden lehetőséget megragad a település vonzóbbá, élhetőbbé tételére.